

la informilo

ISSN:
0291-
6037

INFORMBULTENO PRI ESPERANTO

bulletin bilingue d'information sur l'espéranto

eldonisto:

KULTURA ESPERANTO-FEDERACIO DE ORIENTA FRANCIIO

FEDERATION CULTURELLE FRANCE-EST POUR L'ESPERANTO

MAISON DES JEUNES ET DE LA CULTURE Ph.DESFORGES

27, Rue de la République, F-54000 NANCY

PCK - CCP: 1997-72 W NANCY

NOUVELLE SERIE

trimestriel
1er trimestre 1992

N° 77

ABONNEMENT

un an: 45 FF

jara abono
por eksterlando:
57 FF aŭ 18 R.K.°j

ANTO-INFO ☆☆☆ ESPERANTO-INFO ☆☆☆ ESP

HOMBLURG (Sarre) haut-lieu culturel de l'espéranto...

Joseph DÖRR, l'un des organisateurs de la "38ème Fin de Semaine Culturelle" placée sous les auspices de la **Sarlanda Esperanto-Ligo (SEL)** peut légitimement être satisfait du nouveau succès remporté par cette rencontre internationale à laquelle ont participé plus de 100 "stagiaires" de 10 pays.

Dans le cadre fonctionnel et confortable de la **Kardinal Wendel-Haus**, parfaitement bien située sur le plan géographique pour accueillir les "samideanojn" de France et du Benelux, espérantophones confirmés ou débutants ont apprécié le programme éclectique mis au point par l'équipe sarroise: cours de langue de 3 niveaux, séminaire-débat portant sur les dernières découvertes en matière d'apprentissage autoprogrammé des langues avec support de l'ordinateur et du synthétiseur de parole, thème proposé par Ilona KOUTNY de l'Université de Budapest, visite du traditionnel "marché de Noël"... et de l'impressionnant centre de réception audio-visuel de SEL à BLIESKASTEL, géré par Gunther BECKER -plus de 70 chaînes de télévision émanant du monde entier sont captées ici et exploitées à des fins didactiques-, présence de 2 stands de librairie abondamment pourvus, soirée-détente avec la visite décontractée de Saint-Nicolas et les amicales discussions -sans interprète!- autour d'une coupe de champagne dans l'intimité de la "Bauernstube"...

photo

page 1:

Ulrich MATTHIAS

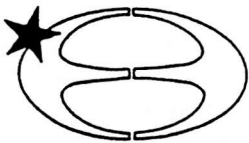
La 39ème "Kultura Semajnfino" qui aura lieu du 1er au 3 mai prochain jouira sans doute du même succès. Les débats du séminaire de 4ème degré, menés par Detlev BLANKE, de Berlin, espérantologue de renom et spécialiste en interlinguistique, auront pour thème les "Aspects théoriques et pratiques des langues planifiées".

Bulletin d'inscription dans ce numéro.

LA LETTRE DE L'ESPÉRANTO

Supplément à "Franca Esperantisto"

REVUE FRANCAISE D'ESPERANTO

ESPERANTO-FRANCE

4 BIS,
RUE DE LA CERISAIE
75004 PARIS

TEL. : 24 h / 24

(1) 42 78 68 86

Bulletin téléphonique:

(1) 48 87 07 42

3615 ESPERANTO

BRESIL: SIXIEME UNIVERSITE

En ajoutant l'espéranto aux autres langues figurant dans son programme didactique, l'université d'**Alagoas** est la 6ème au Brésil à assurer un enseignement de haut niveau de la langue internationale. Rappelons qu'en France, **Aix-en-Provence** et **Clermont II** dispensent avec succès cet apprentissage.

"MONDA TURISMO" A DOUALA

Le 15 décembre ont été inaugurés à **Douala**, Cameroun, les bureaux de Monda Turismo. Cette agence qui était surtout connue pour l'organisation de voyages d'Est en Ouest amplifie son rayon d'action pour multiplier les échanges Nord-Sud.

LANGUE, CULTURE ET ECOLOGIE

Dans le cadre de la Décade du Développement Culturel, l'Académie des Sciences de **San-Marino** a organisé une session à MOSCOU, du 29 décembre au 7 janvier, avec excursion à SAINT-PETERSBOURG. A côté des conférences scientifiques et du Festival d'Art, il s'agissait d'analyser le phénomène de la culture russe en relation avec les grands phénomènes du moment: communication, protection de la qualité du milieu de vie, naturel, social et spirituel. Deux langues de travail: russe et espéranto.

L'ESPÉRANTO A "ICI ET MAINTENANT"

Bernard LEGER, au nom d'**Espéranto-France**, était l'invité le 16 décembre, de la radio locale parisienne "Ici et Maintenant" pour parler bien sûr de la langue internationale et du rôle qu'elle sera amenée à jouer dans une Europe plurilingue.

GASTON WARINGHIEN N'EST PLUS

Agrégé de l'Université, ancien président de l'Académie mondiale d'Espéranto, grammairien éminent, écrivain de valeur, auteur de plusieurs dictionnaires et traducteur émérite, tout ceci principalement en langue internationale, Gaston Waringhien nous a quittés le 20 décembre à l'âge de 90 ans.

 UNE AGENCE DE PRESSE UTILISE L'ESPERANTO

"**Gazet Van Antwerpen**" signe un contrat avec Flandra Esperanto-Ligo pour utiliser les collaborateurs de "**Monato**", magazine mensuel d'informations générales en langue internationale, et agrandir ainsi son réseau de correspondants.

 "EVOLUTION LINGUISTIQUE DANS UNE LANGUE CONSTRUITE"

Une thèse de 3ème cycle, éditée par Harting-Gone Verlag à **Konstanz** (Allemagne) étudie en détail les évolutions de l'espéranto. L'auteur, **Benoit PHILIPPE**, consacre... 378 Pages à ce phénomène. Rappelons que la compilation des thèses de 3ème cycle consacrées à l'E° est disponible auprès de l'**Universala Esperanto-Asocio**.

 UN "PLUS" POUR LES ETUDIANTS

Au cours du 1er trimestre, 160 étudiants ont suivi les cours d'espéranto aux universités de **Clermont II**, **Aix** et **Lyon III**. Ces U.V. sont comptabilisables au même titre que les certificats d'autres langues pour l'obtention du **DEUG**. Une première statistique montre par ailleurs que 14 établissements du secondaire dispensent des cours d'espéranto à 152 élèves.

 LES ALBANAIS FRIANDS DE CONTACTS...

Pratiquement mis à l'index durant de nombreuses décennies, l'espéranto retrouve enfin un regain de vitalité en Albanie. A destination d'universitaires et de futurs professeurs, le "Nouveau Cours d'E°", co-signé par deux professeurs de langue, Edmond LUDWIG, certifié d'allemand et Renée TRIOLLE, certifiée de russe, vient d'être traduit en albanais.

 LES TREMBLEMENTS DE TERRE... UNE ENIGME?

Cet ouvrage, publié par **Edistudio**, **PISA** (Italie), est l'oeuvre de Daniela Deneva **POWER** qui a travaillé jusqu'en 1990 à l'Institut de Géophysique de l'Académie des Sciences de Bulgarie avant de collaborer à Carnegie Institution (**Washington**). Il vise à faire la part des fantômes dans l'inconscient populaire et des progrès de la science.

 UNE NOUVELLE MAISON D'EDITION EN COREE ...

A Séoul vient de s'ouvrir une maison d'édition et de librairie spécialisée dans l'espéranto et l'import-export d'ouvrages en langue internationale. Les philatélistes apprécieront sans aucun doute la magnifique série de 10 cartes postales en couleurs sur lesquelles figurent entre autre des reproductions de timbres et de vignettes émis(es) à l'occasion de manifestations espérantistes mondiales.

 ...ET UNE THESE DE DOCTORAT SUR L'ESPERANTO

Pour la première fois une thèse de 3ème cycle d'espérantologie a été soutenue en Corée, à l'université de **Konkuk**. L'auteur, **Bak Giuan**, étudiant en coréen et en linguistique s'est penché particulièrement sur les différences morphologiques des deux langues.

 ET UN CENTENAIRE DE PLUS...

On savait que la doyenne des Européens, **Jeanne CALMENT**, qui vient de fêter à Arles ses 117 ans avait été espérantiste. A Cannes, un autre espérantiste, **M. TRIOU**, vient de franchir le cap de sa centième année. L'espéranto, la langue pour vous maintenir en pleine forme?

UN CAS ETONNANT DE MASOCHISME SOCIAL

C'est en ces termes que le psychologue suisse **Claude PIRON** définit la "résistance psychologique" à l'espéranto: "angoisse sous-jacente, peur du risque, du contact direct, de la régression infantile, peur de la transparence, de la facilité perçue comme infériorité, de la perte d'une suprématie, peur de l'hétérogénéité et de la destructon..." N° 19 (sept.91) de "Action et Pensée", revue de l'Institut International de Psychanalyse Charles Beaudoin (n° épuisé).

☆ Un tiré à part de cette étude (28 pages) peut être obtenu auprès de la rédaction de "La Informilo".

MESSE A LA CATHEDRALE

A **Speyer** (Allemagne) s'est déroulée le 26 janvier une messe en espéranto. Si l'E° est reconnu depuis longtemps par l'Eglise, il a fallu attendre cet été pour qu'un pape adresse un message au monde entier en langue internationale.

☆

OFFICE CENTRAL DE COOPERATION A L'ECOLE

Lors de la réunion du 7 au 9 février à **Suresnes**, **Françoise DROUARD**, inspectrice, représentait le **Groupe des Enseignants Espérantophones**. Elle devait notamment attirer l'attention des participants sur le danger que représente l'introduction **massive** et **quasi-exclusive** de l'anglais dans l'enseignement primaire: disparition progressive de l'étude des autres langues... alors que le futur Européen devra en savoir de plus en plus; éducation à travers un seul mode de pensée... et rétrécissement de notre vision du monde.

☆

CHIENS D'AVEUGLES A PATRONNER

Le groupe espérantiste de l'Amicale Laïque d'Eysines s'associe à l'Ecole de Chiens-Guides d'Aveugles, chiens qui deviendront les compagnons indispensables des handicapés de la vue. Adresser vos chèques avec la mention "Operacio ESP gvidanta hundo" à **l'Ecole des Chiens Guides d'Aveugles du Sud-Ouest**, Rue J. Cugnot, ZI du Phare, 37700 MERIGNAC. 50F pour patronner un chien, 30F pour un pin's, 150F pour un chien en peluche.

☆

DERNIERE MINUTE

La **Chambre de Commerce et d'Industrie de la Meuse** vient de publier un fort intéressant numéro spécial répertoriant toutes les entreprises du département: "QUI FAIT QUOI?"... ou, pour l'exportation: "WER MACHT WAS?" ou encore "WHO DOES WHAT?"... Mais ce qui confère à ce luxueux document une vocation d'information vraiment internationale c'est le recours à **l'espéranto** qui trouve sa place en toute égalité auprès des 3 langues précitées... "KIU FARAS KION?". Nous reviendrons plus en détail dans notre prochain numéro sur cette nouvelle initiative de la CCI Meusienne. On peut d'ores et déjà se procurer ce répertoire de 106 pages -véritable document informatif de choix pour promouvoir la langue internationale- à l'adresse suivante:

CHAMBRE DE COMMERCE ET D'INDUSTRIE DE LA MEUSE

6, Parc Bradfer

F-55000 BAR-le-DUC

(55F, port compris - correspondance en espéranto agréée)

UN EVENEMENT!...

L'émetteur de grande diffusion
"FRANCE-CULTURE"

accueille l'Espéranto sur ses ondes!

C'est dans le cadre de l'émission "Les Chemins de la Connaissance" que Cécile DES-CUBES traitera avec cinq espérantologues de renom du problème de l'intercommunication.

Durant la semaine du 13 au 17 avril, chaque matin de 10h40 à 11h, chaque séquence évoquera un aspect particulier de l'Espéranto:

Pierre JANTON, Professeur agrégé d'anglais, chargé de cours à l'Université de Clermont-Ferrand, auteur du manuel "L'espéranto", paru sous le numéro 1511 dans la fameuse collection "Que sais-je?" et traduit en plusieurs langues, dressera l'histoire de l'espéranto.

Claude PIRON, de l'Université de Genève, psychanalyste, ancien traducteur à l'Organisation Mondiale de la Santé, auteur réputé de romans et d'ouvrages didactiques, démontrera la nécessité de l'instauration d'une langue internationale.

Claude GACOND, Animateur-Fondateur du Centre Culturel Espérantiste de La Chaux de Fonds, parlera de la situation de l'espéranto dans le monde.

Les aspects linguistiques de l'espéranto seront traités par **Michel DUC GONINAZ**, Professeur agrégé de russe (Université d'Aix-en-Provence).

Henri MASSON, de l'Association SAT-AMIKARO dont il est secrétaire, évoquera le développement de l'espérantisme en France.

Rappelons que les émissions de "FRANCE CULTURE" sont diffusées en fréquence modulée et parfaitement reçues sur tout le territoire.

ATTENTION !!! DERNIER NUMERO !!!

Oui...

si vous n'avez pas encore payé votre abonnement à La Informilo, ce numéro 77 aura été le dernier à vous parvenir.

La ligne qui précède votre adresse vous permet de savoir si votre abonnement pour 1992 a déjà été payé. Si vous y trouvez le message "Lasta Numero" votre abonnement n'a pas encore été enregistré lors de l'impression des étiquettes. Nous vous invitons à le régler sans tarder afin d'éviter tout retard dans l'envoi de notre bulletin. D'autre part vous éviterez à notre trésorier la désagréable mission de vous envoyer une lettre de rappel courant mai/juin dont l'affranchissement constitue une dépense supplémentaire pour notre fédération.

Abonnement à La Informilo pour les adresses en France	45 FF
Abonnement à La Informilo pour les adresses à l'étranger	57 FF
Cotisation fédérale	25 FF

Vous pouvez payer:

A notre CCP:

FÉDÉRATION CULTURELLE DE L'ESPÉRANTO 1997 72W NANCY

Ou à notre trésorier:

S-ro André GROSSMANN,
5, rue des Pyrénées,
68390 BALDERSHEIM.

NEKROLOGO

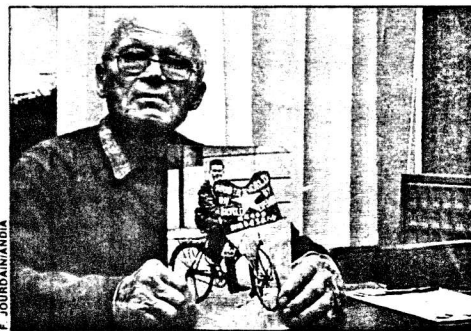
Nia samideanino **Marcelle TURIN** forpasis la 3an de decembro en Pontarlier. Antaŭ la 2a mondmilito, ŝi servis kiel ĉefperanto de TJO (la praulo de TEJO) en Francio. Post la milito, spite al la kontraŭ-germana etoso, ŝi iris bonvenigi la novan GEJ-sekcion. Post la morto de sia edzo, Gaston TURIN, ŝi daŭrigis lian instruadon de Esperanto en liceo. Ŝi estis fakdelegito de UEA pri muziko. Marcelle TURIN ofte partoprenis niajn federaciajn aranĝojn, ĉu kongresajn, ĉu staĝajn. Dum la 31a kultura semajnfino en ILLZACH, ŝi prezentis sian filmon pri la UK^o en BERGEN... kaj plezur-surprize eksciis la spektantoj -je la fino de la filmo!-, ke la interpretistino de la fama kantmelodio "Adiaŭo de Solveig" (Grieg), kiun ili aprezis dum iu film-sekvenco.. estis ŝi! Al la tuta familio ni sincere kondolencas.

La 20an de decembro forpasis en sia pariza hejmo **Gaston WARINGHIEN**, korifeo de la Esperanta kulturo. Ĉiu el ni, almenaŭ tra lia ampleksa, multfaceta verkaro, renkontis lin. Longatempe li estis prezidanto de la Akademio de Esperanto kaj de Franca E^o-Insitudo. Erudicia, humanista, nutrita de klasika kulturo, li restos unu el la "kolo-soj", kiu pleje kontribuis al riĉigo de la Esperanta literaturo.

Vingt mille kilomètres à vélo pour l'espéranto

Lucien Péraire, quatre-vingt-six ans, coule ses vieux jours au foyer pour personnes âgées de Saint-Cast-le-Guildo (Côtes-d'Armor). Qui se souvient encore de son extraordinaire aventure, il y a plus d'un demi-siècle? Nous sommes en 1926. Le pays se remet lentement de la guerre. Cette année-là, le jeune Lucien reçoit le choc de sa vie: «J'ai été bouleversé par la vision de corps de soldats encore enfouis dans les tranchées de Douaumont, près de Verdun.» Il décide alors d'apprendre l'espéranto. Il pense ainsi, comme Zamenhof, le fondateur de cette langue universelle en 1887, que les hommes pourront enfin se comprendre et échanger. Puis, en 1928, il part en pèlerinage à bicyclette pour faire connaître la langue de l'espoir! En quatre ans, il a parcouru 20 000 kilomètres, de Bayonne jusqu'en Chine, en passant par l'Union soviétique, le Japon et l'Indonésie. Jamais découragé, malgré les obstacles.

De Kazan jusqu'à Vladivostok, la révolution russe avait détruit les voies de communication. Il s'est donc bricolé des roulettes pour les adapter sur les rails du Transsibérien. «J'avais même un mât et une voile sommaires grâce auxquels j'avancais sans pédaler par vent d'Ouest.» Dans chaque ville, dans chaque gare, on applaudit le cycliste de la voie ferrée. A chaque fois, Lucien en profite pour distribuer des prospectus et convertir ses admirateurs à l'espéranto. Son aventure a pris fin en 1932, à Java. Le vélo de Lucien est aujourd'hui conservé dans un musée de Sibérie. Une vieille photo où l'on voit le jeune Lucien, entouré d'amis «espérantistes» d'Indonésie, témoigne du passé. L'espéranto n'est plus guère parlé que par une poignée d'irréductibles. Dans un tiroir de leur association dorment les souvenirs écrits de la main de Lucien, cycliste par idéal. Aura-t-il le bonheur de les voir un jour publiés?

Lucien aime se souvenir de son fabuleux tour du monde à vélo. Vingt mille kilomètres pendant lesquels il portait inlassablement la bonne parole de l'espéranto.

"Femme Actuelle" = n° 383 du 27/01 au 02/02 1992

Ni sugestas al ĉiuj niaj legantoj:

1/ Redakti kaj sendi amikan saluton (en E°..., prefere bildkarte) al Lucien PERAIRE, ĉe la adreso:

Foyer "Emeraude"

Bd Côte d'Emeraude

22380 SAINT-CAST-LE GUILDO

2/ Ĝuste informi la intervjuist(in)on, kiu verkis la artikolon, pri la ekzakta situacio de esperanto en la tuta mondo kaj en la nuntempo (faktoj nedubeblaj, eventuale personaj travivaĵoj, kiuj tute malkonfirmus la esprimon "poignée d'irréductibles". Ne pre uzi diplomatan stilon sen aldoni ian riproĉon pro la nescio pri la "fenomeno E°").

"Femme Actuelle"

Service Rédactionnel

73-75, Rue de la Condamine,
75017 PARIS

La ĉi-suba artikolo aperis en "Le Figaro" antaŭ du jaroj. Ĝi tamen konservis tute sian aktualecon. Ĝin ni proponas al nia legantaro, paralele al la ĉi-supra, celante montri, ke iuj ĵurnalistoj kapablas kelkfoje ĉerpi informojn "ĉe la fonto", anstataŭ kontentiĝi pri "fulma" aserto tute subjektiva.

Espéranto : l'Europe fait rêver ses partisans

La création de l'Europe sans frontière de 1993 donne aux défenseurs de cette langue, qui se veut universelle, des espoirs peut-être excessifs.

L'espéranto n'est pas mort. Au contraire : cette langue internationale créée de toutes pièces en 1887 par Louis-Lazare Zamenhof, un jeune Juif polonais épris de fraternité entre les hommes, serait parlée, actuellement, par trois millions de personnes au minimum dans le monde entier.

Certains experts avancent des estimations bien supérieures, dont certaines atteignent le chiffre de quinze millions. Et ses partisans estiment qu'il pourrait être la langue européenne de 1993.

Chaque année, plusieurs milliers d'espérantistes

millitants (1) tiennent un « congrès universel ». Le dernier a eu lieu à Brighton, en Angleterre, l'été dernier, le prochain se tiendra à La Havane. Plus de 3 000 ouvrages sont rédigés en espéranto, de la Bible à Asterix et Tintin, en passant par des romans policiers, des manuels techniques et des méthodes d'apprentissage de la langue. Il existe une méthode Assimil d'espéranto, des chanteurs espérantophones à succès, des associations spécialisées qui regroupent, à travers le monde, qui les apiculteurs, qui les adventistes, qui les aveugles, qui les spécialistes de la gestion d'entreprise...

* BERGEN, en Norvège.../se tiendra à VIENNE. .../...

« *L'espéranto est la seule langue internationale qui ait survécu à son créateur* », explique un militant, en rappelant que plusieurs centaines d'autres langues artificielles ont été conçues au fil des siècles, et qu'un prédécesseur célèbre de l'espéranto, le volapük, est mort, étouffé par son inventeur qui ne voulait pas renoncer à ses droits d'auteur. Porteur d'une philosophie internationaliste empreinte de pacifisme et de neutralité politique, l'espéranto a su également survivre aux géôles nazies et continuer d'exister, voire même parfois se développer, en dépit des contraintes, dans son berceau historique, derrière le rideau de fer.

La supériorité de l'espéranto réside dans sa conception même : Louis-Lazare Zamenhof, grand polyglotte, a su emprunter aux grandes familles linguistiques ce qu'elles offraient de meilleur en recherchant, à chaque fois, la simplicité : par exemple, les racines des mots sont presque toujours latines ou germaniques ; la grammaire repose sur seize règles de base, il n'y a pas de verbes irréguliers ; le mouvement des phrases est plutôt slave. L'orthographe présente un caractère élémentaire à faire rêver Jean-Claude Barbarant, patron du Syndicat national des instituteurs, et les autres partisans d'une simplification de l'orthographe française... Cette grande régularité favorise naturellement les utilisations informatiques. Et elle explique que l'on puisse apprendre l'espéranto très vite et sans difficulté majeure, quelle que soit sa langue d'origine. Six mois, voire semaines seulement, suffisent, c'est dix fois plus rapide que pour acquérir un niveau comparable en anglais.

En France, le nombre des espérantistes paraît relativement modeste : l'Union française pour l'espéranto

(UFE), branche française de l'Universala Esperanto Associo (UEA), compte un millier de colissants et évalue à 15 000-20 000 le nombre des personnes parlant l'espéranto dans notre pays. Mais, note Bernard Léger, vice-président de l'UFE, « *ce chiffre est en augmentation régulière* ». On compte une forte proportion d'instituteurs et de professeurs parmi les espérantistes français.

« *Ce rêve d'une langue neutre permettant la communication entre tous les hommes est encore, parfois, considéré comme un peu fou et fait sourire : beaucoup de gens y sont favorables, mais peu osent le dire* », poursuit Bernard Léger. « *Si l'on effectuait un sondage, nous ferions un tabac.* »

« *L'espéranto est le meilleur passeport pour le monde entier. Grâce à notre annuaire, nous pouvons contacter immédiatement quelqu'un à Berlin, à Liège, à New York, à Téhéran ou ailleurs, en connaissant sa spécialité ou son centre d'intérêt, en sachant qu'il ne demande qu'à communiquer avec nous, et que nous pourrions nous comprendre grâce à l'espéranto.* »

Tous les espérantistes sont égaux : aucun ne peut bénéficier du rapport de forces toujours favorable à celui qui utilise sa langue maternelle. Ils estiment « *qu'une langue nationale ne peut pas remplir toutes les fonctions de la vie courante* », en raison des inégalités qu'entraîne son utilisation : alors que leur langage « *est un premier pas vers l'autre, a des vertus propédeutiques, car il est dépaysant* ».

Parent pauvre

Surtout employé à des fins littéraires au départ, l'espéranto est désormais, aussi, le support d'autres échanges, culturels et scientifiques en particulier.

En matière d'enseignement de l'espéranto, la France joue plutôt un rôle de « parent pauvre ». L'ingratitude des hommes politiques y est pour quelque chose : ainsi, beaucoup d'espérantistes ne sont pas prêts d'oublier la promesse faite par écrit en 1981 par un candidat aux élections présidentielles, François Mitterrand : celui-ci s'engageait à faire soumettre au Parlement un projet de loi « *tendant à inclure la langue internationale espéranto dans l'enseignement secondaire et l'enseignement supérieur comme langue à option* ». Rien n'a été fait et huit ans plus tard les cours organisés dans l'enseignement public primaire et secondaire restent rares, liés à la bonne volonté de quelques adeptes, en dehors des horaires normaux, et ont surtout lieu le soir. Trois universités, celles d'Aix-en-Provence, de Clermont-Ferrand et Paris-VIII-Saint-Denis, proposent une unité de valeur d'espéranto, d'autres enseignements sont assurés à Lille et à Rouen.

Pour apprendre l'espéranto, le plus sûr moyen reste le recours aux initiatives privées : de nombreux enseignements ont été mis en place par les associations, un peu partout en France. Souvent en ordre dispersé. Nous indiquons quelques adresses (voir notre encadré). L'UFE, à Paris, organise elle-même des cours et peut fournir des informations. Un « *Que sais-je* » (*L'Espéranto*, par Pierre Janton, aux Presses universitaires de France) apporte des renseignements précieux sur l'histoire et les structures de la langue internationale.

Les partisans de l'espéranto, cette langue de l'espoir, croient fermement, après quelque 110 ans d'efforts opiniâtres, que la construction de l'Europe comme le démantèlement actuel du rideau de fer, vont provoquer une augmentation très sensible du nombre des espérantistes. Tout est question de foi.

J. M.

(1) UFE, 4bis, Rue de la Cerisaie, 75004 PARIS
SAT-Amikaro, 67, Av. Gambetta, 75020 PARIS

NOTRE MATERIEL D'EXPOSITION: PRATIQUE, EFFICACE...

UTILISEZ-LE!

Régulièrement remis en service après réactualisation (statistiques en particulier) ce matériel est constitué de 9 panneaux rigides double-face, de 0,80 x 0,60 soit une surface de documents informatifs de 8,64 m²... Les panneaux sont insérés dans un cadre d'aluminium. Les 9 éléments sont à poser verticalement et peuvent se solidariser au gré de l'utilisateur (méthodes de présentation jointes). Le tout est conditionné dans une solide caisse de bois munie de 4 poignées pour en faciliter la manipulation. Poids total: 35kg.

LISTE DES THEMES EVOQUES: *le "S.I.A." - la tour de Babel - la communication à l'ère des satellites - le mythe de l'anglais - nécessité d'une L.I. - Zamenhof - L'E°, langue facile - L'E° et sa presse - L'E° et sa littérature - L'E° sur les ondes - L'E° et la musique - L'E° et la philatélie - les services de L'E° - L'E° efficace à 100 % partout comment apprendre L'E° - pour tous... le monde à portée de main - avec L'E°... fini de "babéler"!*

Ce matériel, propriété de la Fédération, est mis gratuitement à disposition sur simple demande. Seuls les frais de transport sont à la charge du demandeur.

Responsable à contacter: Claude NOURMONT, 2 Om Kläppchen, L-5682 DALHEIM
tél.: 688 64

Une autre idée de l'espéranto

SAT ESPERANTO-INFORMATIONS
Amikaro

Une haute idée de l'espéranto

P R I E R E D ' I N S E R E R

Tout article du Service de Presse peut être reproduit, de préférence avec mention de l'adresse de SAT-Amikaro. Merci.

ESPERANTO-INFORMATIONS

67, avenue Gambetta, 75020 PARIS

Rédacteur : Henri Masson

Téléphone : (1) 47 97 87 05. Répondeur téléphonique en dehors des heures d'ouverture. Permanence de 9 à 15 h du lundi au vendredi. Cours oraux (début : octobre) et par correspondance (toute l'année), stages intensifs, édition de matériel de documentation, d'information et d'étude pour la Langue Internationale Espéranto. Service Librairie pour les adhérents.
SAT - AMIKARO EN BELGIQUE :
 Espéranto-Infor, Av. Th. Lambert, 56, Bte 12, B-1070 Bruxelles
 CPPAP n° 56121. Directeur de Publication : Selle
 Imprimerie Spéciale SAT-Amikaro. Supplément à SAT-Amikaro
 n° 470², mars 1992

DES APPUIS POUR L'ESPERANTO

Les publications et journaux 7 Jours Europe (11.3.91), Le Courrier des Hauts-de-Seine (29.8.91), Libération (6.9.91), La Croix-L'Evènement (23.11.91) ont consacré des articles au fondateur d'UNIROPE*, M. Georges Picard, ferme défenseur d'une citoyenneté européenne *compatible avec l'attachement de chacun à son pays, à ses traditions et à sa culture*. M. Georges Picard reconnaît que l'espéranto pourrait jouer un rôle positif dans la construction de l'Europe.

*Union Internationale des Organisations Associatives Pro-Européennes, 4, avenue Vigée-Lebrun, 92500 Reuil-Malmaison

DES JAPONAIS POUR L'ESPERANTO

Le 14ème congrès japonais des Fédéralistes Mondiaux, qui s'est tenu à Kyoto en octobre dernier, et auquel ont participé 420 délégués dont plus de 20 espérantistes, parmi lesquels un Anglais et un Américain, a adopté une résolution invitant les fédéralistes mondiaux à approfondir leur compréhension de la Langue Internationale Espéranto.

LES VERTS D'UKRAINE S'Y METTENT

Comme les Verts français lors de leur congrès de Marseille (1989), le Parti des Verts d'Ukraine a adopté, lors de son congrès de Ternopil (1er et 2 juin 91), une résolution soutenant l'appel des Verts de France, d'Irlande et d'Italie en faveur de l'utilisation de l'espéranto comme langue internationale de communication. En fait, lors du 6ème congrès international des partis verts (Zurich, Suisse) qui a eu lieu aux mêmes dates, il s'est avéré que l'utilisation de l'espéranto, pour la première fois au sein de leurs congrès, a été pleinement satisfaisante.

CE N'EST QU'UN DEBUT

De plus en plus de partis politiques et d'organisations prennent conscience que la politique linguistique pratiquée jusqu'à nos jours conduit à une impasse dont les (Euro-)citoyens font les frais. Le nouveau "Partito Radicale" (Via di Torre Argentina 76, I-00186 Roma, Italie), qui se définit entre autres comme transnational, non-violent, se montre ainsi ouvertement pro-espéranto et publie un journal dont il est possible de recevoir un spécimen en diverses langues parmi lesquelles figure l'espéranto.

De plus en plus difficile à cacher aux jeunes...

Sous le titre "L'anglais et les langues de la Communauté Européenne", Marina Mazzerò, une jeune étudiante de Turin, a rédigé une thèse de doctorat très documentée qui traite avec rigueur de cette question et de ses multiples aspects. Etudiante en langues vivantes et littérature, avec spécialisation en anglais, elle examine les diverses propositions en présence avec objectivité et impartialité, c'est-à-dire sans exclure l'espéranto, en lui reconnaissant des qualités et des possibilités. Malgré le silence de certains milieux à l'égard de l'espéranto, malgré la difficulté de trouver des informations sur cette langue, de plus en plus de jeunes démontrent ainsi leur capacité, à force de recherches, de la juger sur des faits et des comparaisons, donc à partir d'une étude objective, scientifique, et non de suppositions.

Là où l'espéranto n'est plus caché aux jeunes

C'est au lycée de Cali (au sud de la Colombie), où 320 lycéennes suivent avec enthousiasme un cours officiel et obligatoire d'espéranto dans leur établissement. Cette décision a été prise pour faciliter l'accès graduel à l'apprentissage des langues plus difficiles.

Pour une pédagogie sans frontières

En plus du document "Le droit à la communication directe par l'espéranto", l'Institut Coopératif de l'Ecole Moderne, (section française de la Fédération des Mouvements pour l'Education Moderne) a publié "La barrière des langues", une brochure plus particulièrement destinée aux élèves. Disponible au Service Librairie de SAT-Amikaro contre 26F (le premier : 20 F); ajouter 25% pour frais d'envoi.

Camps et aventures

L'espéranto entrera dans le cadre de deux projets de rencontres des Eclaireuses et Eclaireurs de France qui réuniront des enfants de divers pays, l'un en Ariège (promenades à vélo et autres activités, 13-26 juillet), l'autre en Tchécoslovaquie (activités très diverses dont le radio-amateurisme; 1-26 juillet). Contacter Gérard Coulon : (16) 58 51 17 14 (dép. : Landes).

Vous aimez le mot «pin's»? Il ne choque pas votre oreille française? C'est vrai que vous préférez le sponsor au mécène, au commanditaire. Et vos stars — pas vedettes — sont nommées... Vous avez trop de collaborateurs qui veulent nous faire croire qu'ils fréquentent New York.

Je passe, depuis des années, septembre à Paris, et je suis de plus en plus choqué par ce snobisme des anglicismes. Quand Alain Minc dit que la langue de l'avenir, c'est l'anglais, et qu'il vaut mieux s'y mettre tout de suite, parle-t-il aussi pour vous?

J.-M. LAPORTE
journaliste canadien

(magazine "LE POINT")

LE PLAN «LANGUES +» DE JOSPIN

TU ES CONTENT D'APPRENDRE
UNE SECONDE LANGUE?

"Le CANARD ENCHAÎNÉ"

L'HEGEMONIE D'UNE LANGUE EST UN FAIT POLITIQUE

"La domination linguistique n'est pas en soi un fait linguistique mais bien politique". Cette thèse, que l'on peut définir comme la loi directrice de toute la socio-linguistique, a été démontrée de façon efficace par un spécialiste français, Louis-Jean Calvet. Cela veut dire que, si une langue exerce son hégémonie sur une ou plusieurs autres, ce n'est pas parce qu'elle est meilleure, plus efficace ou plus apte à être parlée, mais bien parce qu'elle contrôle le pouvoir politique.

Calvet a démontré à propos du français que cette langue, au nom de l'État national et de son centralisme, a

progressivement érodé et réduit à l'état de dialectes les autres langues qui existaient en France. De cette constatation, Calvet a déduit non sans raison qu'il

Sus au franglais!

La phrase suivante dont - avouons-le - le sens n'a qu'une importance secondaire s'écrit aujourd'hui: "Le designer qui fabriquait des bodies et des tee-shirts et pratiquait volontiers le discount et le cash and carry, s'arrêta au fast-food du shopping-center pour manger des pop-corns et un hot-dog tout en écoutant le best of d'un groupe enregistré live durant un road show."

Réécrit dans la langue de Molière, ce même texte peut s'écrire: "Le styliste, qui fabriquait des justaucorps et des camisettes pour une boutique franche et pratiquait volontiers la ristourne et l'emporter-comptant, s'arrêta au plat-minute du centre commercial pour manger des pétales de maïs et un saucipain, tout en écoutant une anthologie d'un groupe enregistré en public durant une tournée promotionnelle".

Preuve est faite que l'on peut échapper à la mode franglaise qui est en train de nous fabriquer un sabir ahurissant et pollue chaque jour un peu plus cette langue que l'Europe s'enorgueillissait de parler au XVIIIe siècle. On pourrait tout dire en ne se servant que des mots existant ou en en fabriquant à partir du français (saucipain pour hot-dog). Pour prouver ce qu'elle avance, Michèle Lenoble-Pinson (qui a un joli nom "bien de chez nous", soit dit en passant), a écrit tout un livre intitulé **Anglicismes et substituts** du français qui vient de paraître chez Duculot. De barbecue à zapping elle fournit les équivalents en même temps que les armes pour se défendre. Sus au franglais!

J.C.

Anglicismes et substituts français par M. Lenoble-Pinson (Duculot)

(quotidien "LE PROVENÇAL")

Rendons à César...

Les "Diététiciens" finiront eux aussi par s'y perdre! Les "pop-corns" sont des grains de maïs éclatés. Quant aux pétales de la céréale en question... ce sont des "cornflakes"!

Günter PEEK évoque d'abord avec humour le "virus" du français qui avait insidieusement contaminé la langue de Goethe au siècle dernier... Nouvelle pièce au dossier: La revue "VOCABLE" qui vous propose de perfectionner votre allemand, vous offre un titre d'article pour vous faire progresser:

High-Tech für den Popo (profil)... (n° 168 du 20 février 1992)

(article paru dans le "Parti Nouveau", organe du Parti Radical Transnational)

est illusoire de croire que des mesures de protection sont suffisantes pour maintenir en vie des dialectes en voie d'extinction. Si la cause du mal demeure en vie, à savoir la domination politique, la mesure n'est jamais qu'un emplâtre sur une jambe de bois.

Le mal, diagnostiqué avec précision par Calvet pour son pays, existe aujourd'hui de façon tout aussi dangereuse à l'échelle internationale, et

en particulier en Europe. Ici aussi, l'anglais s'affirme non pas parce qu'il est plus expressif mais parce qu'il est la langue des Etats-Unis (et de tous les autres pays, parlant anglais, qui renforcent l'hégémonie culturelle et linguistique des Etats-Unis). Ici aussi, il est illusoire de penser -et les défenseurs d'une langue internationale planifiée et neutre tombent souvent eux aussi dans ce travers- qu'il suffit, pour qu'elle s'affirme, qu'une

en Allemagne aussi

"Germanglo"

(spricht: Dschörmänglou)

In alter Zeit ging man adrett,
zückt's Portemonnaie,
kauft' ein Billet,

vergaß auch nicht den Parapluie
aß a la carte ein Grand menue.

Man saß auf einem Kanapee
und wohnte an der Waldchausee.
Französisch sprach man ja so gern,
denn dieses nur galt als modern.

Wer wollt' schon ungebildet sein?
Nur deutsch zu reden war nicht fein.

- Das ist nun völlig anders heute,
denn - Englisch sprechen alle Leute.

Der dancing-room,
der Swimming-pool,
das Hobby auch ist wonderful!

man mixt die Drinks,
man ist kein Snob,
man knuspert Toasts und
kauft im Shop.

Man trägt im Partner-Look
Blue-Jeans,

kauft Singles sich mit Evergreens.
Man geht zu Party und Weekend,

man managt mit dem Börsentrend,
man macht sich fit

mit Sprays und Creams,
man fährt zum Job und workt in
Teams, man lauscht den

Hits und Songs der Stars,

man hockt mit Darlings in den Bars.

Die Pipeline bringt das Öl herbei,

es spielt die Band, der Sekt ist dry.
Man bringt zum City-Wash den Blazer

und in der Zeitung liest der Leser
vom Festival in Open Air
mit Rock und Beat und vielem mehr.

So übernimmt man fremde Muster.
Wann wird der Deutsche
sprachbewußter?

- Snack Platt mit den,
de dat versteiht!

Spricht Deutsch zu Deutschen
weit und breit!

Warum im Ausland radebrechen?
Man sollte Esperanto sprechen!

(bulletin informatif en langue
allemande "ESPERANTO AKTUELL")

certaine langue démontre sa souplesse et sa plus grande facilité, c'est-à-dire sa meilleure adaptation au rôle de lingua franca internationale.

"De combien de divisions dispose le pape?" demandait Staline. Tant que l'espéranto aura, comme c'est le cas aujourd'hui, "moins de divisions que le pape", toutes ses qualités ne pourront rien ou presque contre le poids politique écrasant de l'anglais.

Andrea Chiti Batelli,
fédéraliste-esperantiste.

BRICE LALONDE

ATTAQUE L'ESPERANTO

SAT-Amikaro a répondu par la lettre ci-contre à deux attaques (dont nous avons eu connaissance) par lesquelles M. Brice Lalonde a cherché à faire passer M. Antoine Waechter pour un rêveur ou un attardé, ceci par une amalgame calculée. Sans entrer dans le débat politique, il y a lieu de défendre l'espéranto contre ce mauvais procès. Il existe une stratégie d'apprentis-sorciers qui s'avère en définitive plus naïve et autrement plus désastreuse. Elle consiste à renforcer le pouvoir du dictateur d'un pays pour abattre des régimes gênants, ou à renforcer l'audience d'un politicien extrémiste pour affaiblir les partis adverses. Dans le premier cas, ce mauvais calcul a conduit à entreprendre une guerre coûteuse pour tenter d'abattre le monstre engendré par cette tactique; mais le monstre n'attend que l'occasion de se venger. Dans le second, il conduit à une cinglante défaite de ceux qui pensaient avoir joué ainsi la bonne carte.

L'espéranto a pour sa part l'honneur d'être la seule langue dont la diffusion mondiale ait été assurée autrement que par des vils calculs, que par des expéditions militaires et par l'oppression, autrement que par le sacrifice de victimes innocentes.

On pourrait espérer une union des forces démocratiques contre le fascisme plutôt que de basses attaques contre l'espéranto qui, il n'y a pas si longtemps, en a lui-même été victime, de même que d'autres formes de totalitarisme. Il serait plus sain d'examiner justement les raisons qui ont poussé certains régimes à s'opposer à l'espéranto, et qui en poussent aujourd'hui à ternir son image.

ESPERANTO SPOKEN

C'est à Londres qu'est paru, l'été dernier, le premier numéro du bulletin "Eŭropa Esperantisto" (140, Holland Park Ave, London W12 7EY, G.B.) dans le but de faire disparaître les obstacles, linguistiques notamment, à l'édification de l'Europe. C'est là une initiative d'autant plus intéressante qu'elle émane de vrais locuteurs de l'anglais au moment où des politiciens, même en place dans le gouvernement d'un pays non-anglophone, donnent le pitoyable exemple de la capitulation face à l'anglais et en font l'apologie, en faisant passer leur débâcle pour de la vaillance.

ET L'EUROPE SOCIALE ?

Certains syndicats comprennent que l'Europe sociale risque d'être la grande oubliée des discussions, ceci à la faveur de l'inévitable chambardement que l'application des directives européennes va engendrer.

Ainsi, "Syndicat", l'organe de la FGTB (3, rue des Brasseurs, B-5000 Namur, Belgique) a publié un article dont l'un des paragraphes suggère que "L'usage d'un langage commun (espéranto) pourrait contribuer à supprimer les barrières de l'incompréhension et faciliter l'instauration d'organes de solidarité entre tous les travailleurs européens".

ESPERANTO

SAT-AMIKARO
67, avenue Gambetta
75020 Paris
Tél. : (1) 47.97.87.05

Henri MASSON
Secrétaire Général

union des travailleurs espérantistes des pays de langue française

Parizo la 7 mars 1992

Fourniture de tous
livres pour l'étude
de l'Espéranto
cours par
correspondance
ouvert toute l'année

Monsieur le Ministre de l'Environnement

45, rue Georges Mandel

75016 PARIS

Monsieur le Ministre,

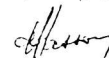
Lors des élections présidentielles de 1981, vous m'aviez répondu par écrit, à propos d'une question sur l'espéranto :
"Ce langage est effectivement un très bel outil, mais je reste dubitatif pour deux raisons : une langue vivante est liée à un peuple, à une culture; de plus, l'Espéranto (d'après ce que j'en connais) semble utiliser à majorité des consonances latines (et le Chinois ?...). Peut-être pouvons-nous donc nous en tenir à l'Anglais, qu'à tort ou à raison, beaucoup des habitants de cette planète connaissent."

Lors d'un passage sur A2, le 27 février, puis le 5 mars sur TF1, vous avez reproché à M. Antoine Waechter d'être pour l'espéranto et mis ceci en amalgame avec la guerre du Golfe et les plastiqueurs corses. Onze ans après, vous montrez ainsi la même ignorance sur ce qu'est cette langue. Ceux qui laissent entendre que l'espéranto n'a pas de culture démontrent qu'il y a une faille dans leur culture générale. Ensuite la Recommandation votée en 1985 par la Conférence générale de l'UNESCO en faveur de l'espéranto l'a été grâce à l'appui de la Chine et de Saint Marin, c'est-à-dire l'état le plus peuplé du monde (non latin) aux côtés du plus petit. Le paragraphe 3 de cette recommandation invitait les Etats-membres "... à promouvoir l'introduction d'un programme d'études sur le problème des langues et sur l'espéranto dans leurs écoles et leurs établissements d'enseignement supérieur." Le fait que les autorités de notre pays n'en aient ni communiqué ni appliqué le contenu ne saurait les honorer. Les Français avaient le droit de prendre connaissance de cette recommandation en faveur d'une langue dont la portée, bénéfique pour la leur, serait à notre époque comparable à celle de l'imprimerie depuis Gutenberg.

Rejeter l'espéranto au profit de l'anglais, c'est admettre le renforcement de l'influence aliénante de pays pour lesquels il constitue un outil de pénétration. L'un outre-Manche, dont le gouvernement n'est pas spécialement ouvert à l'Europe en général, et encore moins à l'Europe sociale; l'autre outre-Atlantique, en déconfiture et risquant d'entraîner le monde dans sa déchéance. L'Europe ne doit pas adopter la langue d'une puissance en état de décomposition sociale et de banqueroute.

Rejeter l'espéranto au profit de l'anglais, c'est faire de la communication internationale un privilège, un luxe, qui s'accordent mal avec la démarche écologique. C'est oeuvrer pour une gestion bureaucratique de l'écologie. C'est adopter, dans le domaine de la communication internationale, le comportement du Dr Knock en médecine. Le temps que l'espéranto permet de gagner dans l'accès à une communication internationale de haut niveau, ainsi que dans l'apprentissage d'autres langues, pourrait être consacré à un enseignement en rapport avec la connaissance et la protection de l'environnement. C'est aussi cela que vous rejetez.

Veillez agréer, Monsieur le Ministre, l'expression de mes sentiments distingués.

ESPERANTO : la langue universelle pour une culture sans frontière

DES FEMMES POUR L'ESPERANTO

Le Parti Féministe Humaniste (35, avenue des Phalènes, bte 14, B-1050 Ixelles, Belgique) est ouvertement pro-espéranto. Les idées exprimées finissent par entrer dans les moeurs, au point qu'aujourd'hui, par exemple, aucun politicien n'oublie d'agréer son discours par le mot "écologie", ce qui apparaissait farfelu et marginal il n'y a pas si longtemps...

LES FLEURS NE PROMETTENT RIEN, MAIS ELLES PLAISENT...

Un superbe dépliant en couleurs présente, en espéranto, l'exposition horticole Floriade qui se tiendra aux Pays-Bas du 15 avril au 11 octobre. Demander la traduction espéranto à : Floriade 1992, Floriadepark 1, Postbus 1992, NL-2700 DA Zoetemeer, Nederlando/Pays-Bas. Joindre un C.R.I..

===== RADIOSCOPIE... CHEZ LES "VERTS"! =====

Généralement, un partisan de l'espéranto est appelé **espérantiste** (*esperantisto*), mais, parfois, l'on trouve aussi les termes **espérantophone** (*esperantlingvano, esperanto-parolanto*) ou **espérantophile** (*esperantemulo*).

Quel personnage se profile-t-il donc en fait derrière ces dénominations?

Espérantiste semble se couvrir d'une connotation péjorative (peut-être due au suffixe *-iste*), d'où ce besoin chez certains de se placer sous une étiquette moins "controversée", plus sérieuse.

Si l'espérantiste est le plus souvent une personne tolérante, de contact facile et agréable, respectueuse des usagers des autres langues, ouverte aux nombreuses cultures, quelques "marginiaux" se comportent néanmoins de façon irrationnelle et jettent le discrédit sur l'ensemble de la communauté.

Ainsi, pour le profane, "l'espérantiste" serait plutôt un farfelu bardé d'étoiles vertes, qui ne jure que par Zamenhof, rêve d'établir la paix universelle -voire même planétaire!- par la seule imposition de sa "langue bien-aimée".

Prête-t-on un semblant d'intérêt à ses propos?... Il "péroré" longuement sur les qualités, avérées ou présumées de l'espéranto, vous inculque sans tarder les rudiments de la grammaire... et vous presse de vous inscrire aux cours du club local! Met-on ses paroles en doute? Il interrompt "l'impertinent" qu'il abreuve d'arguments plus ou moins convaincants... Quelqu'un propose-t-il l'**anglais**? Le voilà qui devient "vert"... de rage cette fois, trépigne, pousse des hauts cris et se lance dans une violente diatribe contre "l'impudent" qui a osé préférer une telle "obscénité"... Un quidam "inconscient" suggère-t-il d'employer l'espéranto pour rendre plus performantes les relations économiques entre états? Il en avale de travers son "Fundamento" et voue aux gémonies cet "hétérodoxe satanique"!

Bref, il parle beaucoup de l'espéranto, le pratique beaucoup moins... et souvent ne le maîtrise même pas! C'est aussi ce "zélote verdoyant" qui se vante durant des années d'avoir entraîné deux (parfois trois!) membres dans le "movado"... mais qui oublie de dresser la longue liste des **espérantophobes** (*esperantomalemuĵoj*) qu'il a formés par son comportement sectaire et ses discours immodérés.

Ceci expliquerait, en partie, pourquoi des espérantistes plus réalistes préfèrent porter l'étiquette **espérantophone** ou encore **espérantophile**.

Les premiers sont les utilisateurs effectifs de la langue (*esperanto-uzantoj*), les **locuteurs**. Il existe même des **locuteurs natifs**, peu nombreux il est vrai, qui ont appris l'espéranto comme langue parentale, maternelle ou paternelle. Les **espérantophiles** (*esperantemuloj*) sont favorables à l'espéranto. Ils ne l'étudient pas pour diverses raisons; pour eux, l'espéranto est avant tout un **excellent moyen au service de la communication internationale** qu'il faudrait utiliser, non seulement dans des clubs -parfois hélas repliés sur leurs "fantasmes", clubs qui permettent à l'espéranto de "survivre"...- mais aussi et surtout pour des activités **scientifiques, techniques, commerciales, professionnelles**, si possible de concert avec d'autres langues, y compris l'**anglais**, langue actuellement **incontournable** au niveau mondial!

Pour être pris au sérieux, l'espéranto a besoin, non de théories idéalisantes, mais de **faits concrets**, vérifiables sur pièce. Une action **probante** vaut mieux que **dix mille mots**!

D'après une étude de Germain PIRLOT (B), **espérantophile pratiquant**.

Nia amiko Vasile ALBU (Rumanio) raportas...

De la 7a ĝis la 12a oktobro 1991, ĉe Universitato el SIBIU, kie estas la sidejo de la Rumana Filio de A.I.S.-San Marino, okazis ties unua studserio universitata. Partoprenis studentoj kaj universitatanoj el SIBIU, sciencistoj el Germanio, Italio, Jugoslavio, Ĉinio kaj universitatanoj el BUKARESTO kaj IASI (Rumanio).

La sesio havis riĉan programon da kursoj kaj prelegoj, ĉiuj prezentitaj en esperanto aŭ kun simultana traduko en e°. Interesajn prelegojn kaj kursojn prezentis D-r° **Helmar FRANK**, Prezidanto de A.I.S., D-r° **Horit HOLDGRÜN** el GÖTTINGEN, D-r° **Rudiger SACHS** el HAMBURG, D-r° **Bojo POPOVIĈ** el BEOGRADO, Pr° **Catina DAZZINI** el MASSA (Italio) kaj aliaj. La subskribinto prelegis pri "**Rumanaj prezencoj en la Kulturo Esperanto**".

La malfermo kaj la fermo de la sesio okazis feste en la Aŭlo de la Universitato, en la ĉeesto de studentoj, universitatanoj, sciencistoj, ĵurnalistoj kaj aliaj invititoj, kaj AIS-anoj. La prezidanto de AIS, S-r° **FRANK**, kune kun AIS-dekanoj **H. SACHS**, **B. POPOVIĈ**, **H. HOLDGRÜN** kaj S-in° **Marina MICHELOTTI** el San MARINO, prezidis la festojn kaj paroladis, vestitaj en akademias robaj blankaj-bluj, laŭ la koloroj de la Respubliko de San Marino. Paroladis ankaŭ S-r° **Moise TUTUREA** prorektor de la Universitato de Sibiu kaj studentino **Mihaela BUCUTA**, kiuj montris la gravecon de la evento, aludante la fakton, ke la rumana filio de A.I.S. estas en SIBIU, kaj dankis al ĉiuj partoprenantoj.

Ĉiukaze oni disdonis AIS-diplom-dokumentojn al kelkaj partoprenantoj: Marina MICHELOTTI, Lei RENZHI, V. ALBU kaj aliaj. El la libro-fonduso de S-r° Vasile ALBU oni aranĝis tri E° ekspoziciojn en Sibiu. La lokaj ĵurnaloj raportis pri ĉi-tiu evento.

===== SAMIDEANOJ AKTIVAS =====

NANCY ☆

STAĜOJ - Fine "staĝoj por komencantoj" startis en Nancy _____

Post 5-monataj klopodoj, finfine montriĝis suface da interesatoj por startigi la planitajn sabatajn "staĝetojn por komencantoj". Mi provis rekapti ĉiujn homojn, kiuj de pli ol 1 jaro kaj duono montris en Nancy kaj apudaj departementoj, ian intereson pri tiaj staĝoj, sendante la 6an de februaro cirkuleron al 50 personoj.

Samtempe mi dissendis pliajn komunikojn al 5 gazetoj en NANCY, METZ kaj EPINAL, kaj mi telefone interkonsentis kun la loka kaj regiona redakcejoj de L'EST REPUBLICAIN (ili posedas nun 2 malsamajn adresojn). Do, komunikoj aperis, rezultis malmultaj reagoj (kelkaj telefonaj, kelkaj leteraj).

Do, komunikoj aperis, rezultis malmultaj reagoj (kelkaj telefonaj, kelkaj leteraj). Telefone mi krome estis kontaktinta la 3 personojn, kiuj ŝajnis la plej interesataj; ĉiuj promesis veni la 15an de februaro. post tio do, la 50 cirkuleroj kaj la gazetkomunikoj helpis pligrandigi la interesitaron Sabaton la 15an de februaro la vetero estis pluva, malagrabla. Ĉu pro tio pluraj promesintoj ne venis? rezulte venis tamen 8 personoj (el kiuj 2 perkorespondaj lernantoj). Post provo de 3 unuaj lecionoj, ĉiuj decidis daŭrigi la lernadon en sekvontaj stagoj, kiuj okazos la 7an de marto, la 4an kaj 18an de aprilo, la 16an de majo, eble la 30an de majo aŭ la 20an de junio. Du aliaj personoj ne povis veni sed telefone aliĝis antaŭe al estontaj stagoj. Do ekzistas kerno de 10 staganoj, kiun mi provos pligrandigi per kelkaj pliaj cirkuleroj, leteroj kaj gazetkomunikoj.

Jean-Paul COLNOT

Vesperaj kursoj kaj kunvenoj _____

La kurso por komencantoj plu funkcias ĉiumerkrede, kun nun 13 gelernantoj (el 14) post la decembraj ferioj. La jaŭdon vespere, dufoje monate, okazas 2a-grada kurso (per "M° 12") kaj la aliaj jaŭdojn okazas, ĉu konversacia kunveno, ĉu studo de diversaj tekstoj. Ĉiufoje ĉeestas 4 ĝis 10 personoj. La 3a-grada (per "Paso al plena posedo") okazas nun 2-foje monate, la mardon je la 15a30 por 3 gelernantoj.

La 18an de decembro okazis Zamenhof-festo. Ĉeestis 22 gesamideanoj, en ĝoja etoso; ĉiu alportis proviantojn, ĉu manĝaĵojn, ĉu trinkaĵojn. La cefa parto de la programo estis prezentado de multaj ekzotikaj fruktoj fare de Francisko Simonnet.

J.-P. Colnot

Perkoresponda kurso _____

Ĝis la mezo de februaro mi dissendis 52 komunikojn al la regiona gazetaro por anonci la p.k°n kaj la staĝojn. Ŝajnas, ke ĉi-jare tre malfacile la gazetoj enpresas. La septembran komunikon aperigis ŝajne nur 4 gazetoj (el 11), la oktobran nur 2, la decembran 4. Generale la gazetoj, kiuj enpresas komunikojn, treege resumas ilin (cefe "l'Alsace" kaj "les D.N.d'A."), do la komunikoj apenaŭ videblas. Generale ne aperas la parto de la komunikoj, kiu anoncas staĝojn. Tamen, eta komunikoj sendita februare al nur 4 gazetoj bone aperis. Ĝi temis nur pri la sabataj staĝoj planitaj en Nancy. Sed eĉ kiam komunikoj tre bone aperas, nur malmultaj personoj reagas por informpeti, kaj por kroni la tuton, granda proporcio de informpetantoj ĉi-jare ne aliĝas al la kurso! Do ĝis la 15a de februaro nur 8 gelernantoj aliĝis perkoresponde. La rezultoj koncerne la lernantojn de la lasta lernjaro ne pliboniĝis: nur 3 el 23 finlernis "M°11" sed nur 1 daŭrigas per "M°12" kaj korespondas. La aliaj tute ne respondas al proponoj de korespondado aŭ duagrada kurso. Oni foje demandas sin, kial oni tiel laciĝas sin... Por la nuna lernjaro 1 lernanto estas finanta M°11 kaj venis al staĝo en Nancy la 15/2: Sr° Eric, 57580 Vatimont. Lin gvidas C. Roux. Gratulojn!

Turisma prospekto pri NANCY _____

La Turisma Ofico en Nancy eldonis en 1978 10 000 prospektojn en esperanto pri la urbo. Tiu prospekto vekis, komence, viglan intereson; en la unuaj 2 jaroj dissendiĝis tra la mondo pli ol 5000 da ili! La ceterajn ni disdonis amase dum E°-renkontiĝoj, ĉu okaze de ekspozicioj, dum la ĉi-jara "aer-festo", ĉu en Thaon-les-Vosges, ktp. Nun restas disponeblaj ĉirkaŭ 1000.

Dank' al interkonsento kun la presejo de la urbdomo kaj la Turisma ofico, nova kolora prospekto estas nun presata. La tradukon mi prilaboris de post decembro, kaj A. Grossmann tajpis la tekston. Kredeble post 1 aŭ 2 monatoj la dokumento estos disponebla.

Krome, la T.0° denove mendis por 1992 la kutiman tutpaĝan anoncon en la Jarlibro de U.E.A.

BAR-LE-DUC ☆

Klub-aktivecoj _____

Normale disvolviĝas la 1a-grada kurso bedaŭrinde nur kun 4 personoj -inter ili, Caroline, 11jara-. Cetere finiĝis la oficiala E°-kurso (uzata metodo: "Nouveau Cours d'Esperanto" - Ludwig/Triolle) dediĉita al la staĝanoj de "Institut des Forces de Vente 55", kurso majstre gvidita kiel lastjare de Sr° F.-X. GILBERT, Direktoro de la Komerco-kaj Industri-Cambro (MEUSE), kaj komitatano de IKEF (Internacia Komerca kaj Ekonomia Fakgrupo), kunlaboranta asocio de U.E.A.. La 19an de februaro, je la fino de la kurso, okazis la ekzameno "Atesto pri Lernado", al kiu partoprenis 10 gestaĝanoj. La sukcesontoj ricevos oficiale sian diplomon kune kun la normala diplomo de "IFV 55".

La loka klubo partoprenos la "Forum des Associations" okazontan la 15/17an de majo.

P. DENIS

Zamenhof-Vespero...

Respondintaj al la invito de la loka E°-klubo, kunvenis 20 personoj: pli-aĝuloj, plenkreskuloj kaj junulinoj reprezentis la daŭrecon... kaj la estontecon de la movado!

Klariginte la voĉon per aperitivo, ni ĥore interpretis la kutiman E°-kantan: komence, nian himnon, **La Esperon**, poste petolajn pastiĉojn de konataj kantoj... fine eĉ ĉen-kanton. Dankon pro helpo de Pol, majstra ĥor-estro, kaj de Sylvie, lerta akordionistino. Novafoje ni sukcesis egaliĝi al famaj orkestroj! Postkuŝis en la programo parkere deklamitaj poemoj, legado de humura rakonto: "Zozafaje estis zozulinoj en zozejo, kiuj zozigis!...". Sekvis komika skeĉo ludita de François-Xavier kaj Liliane, alia skeĉo far Mireille kaj Pol..., finiĝanta per akvo-ĵeto al vizaĝo de la lasta! Junulino -Céline- deklamis poemon, kiun ŝi verkis por laŭdi Esperanton.

Finfine ni altabliĝis por ĝui tre bongustan vesper-manĝon, arte preparitan de Renée kaj Pierre: "advokata-ŝaŭmo, salmaĵo, rostaĵo, kotopo, kotopo..." kun diversaj vinoj por "liberigi" langvojn! Konversacioj despli lertaj, ke tiam, "krokodili" estis certagrade permesata... "Kiu neniam uzis sian patr(in)an lingvon en samaj cirkonstancoj, tiu ĵetu al ni la unuan ŝtonon!".

Dispartiĝis fine la tradicia "maĝ-reĝa kukaĵo". La "fabon" lotume malkovris "la plej juna": Caroline, (kiel en la kantaĵo!). Ni aplaŭdis varme la junan reĝinon, kiu cetere diligente lernas esperanton!

Mem-gratulojn... por ĉi-tiu Zamenhof-vespero kaj ĝis revido por la venonta!

J.-M. BARNOUIN kaj C. JOURNE

STRASBOURG ☆

"La grupo vivetas. Teorie funkcias kurso pri esperanto en la Botanika Instituto de la Universitato, kiu disponigas ĉambron al Sr° Roux, emerita profesoro de tiu instituto. Afiŝoj en la Universitato ne logis multe da interesuloj. Momente lernas unu junulino... Ni daŭrigas nur la Esperantan vivon, atendante ke venos iu pli dinamika ol ni".

B. AUNIS

Noto de la redaktoro: raportoj el aliaj samideanoj aperos eventuale (se ricevitaj!) en la venonta n° de "La I°"

===== **AGADRAPORTO - JARO 1991** =====

68 MULHOUSE

- Semajnaj kursoj por komencantoj: 5 personoj
- Semajnaj kursoj por progresintoj: 6 personoj
- Semajnaj kursoj en kolegio: 12 gelernantoj
- Organizo de la printempa staĝo kaj Ĝenerala Asembleo

54 NANCY

- Loka informado: disdono de flugfolioj kaj komunikoj en gazetaro
- Parola kurso por komencantoj: 12 personoj
- Triagrada kurso: 3 - 5 personoj
- Ĉiumonate: konversacia rondo
- Kvinfoje prezentado de la Federacia Ekspozicio
- Intervjuo en loka radio
- Organizo de budo en "Festo de la Homo" (Thaon-les-Vosges)
- Partopreno (budo) en la aerfesto de la aerostatoj okaze de "Loreno 91"

57 THIONVILLE

- Kursoj en liceo: 18 gelernantoj
- Informado per disdono de 500 flugfolioj okaze de la "Festo de la Asocioj"
- Artikoloj en gazetaro pri lokaj eventoj
- Intervjuo en loka radio
- Akcepto de prelegvojaĝanto
- Eksteraj rilatoj kun oficialuloj en la kadro de "Eŭropa Festo"

88 GERARDMER

- Duagrada kurso: 3 personoj
- Perfektiga kurso: 7 personoj

68 COLMAR

- (eta grupo): 3 komencantoj

67 BETSCHDORF

- Semajnaj kursoj: 4 novaj infanoj
- Akcepto de turismaj E°-grupoj eksterlandaj
- Organizo de la "aŭtuna" staĝo

67 STRASBOURG

- Grupo, kiu "regule" kunvenas
- Organizo de Zamenhof-Festo en januaro 91 (ĉeestis 25 personoj)

55 BAR-le-DUC

- Monata klub-kunveno
- Semajnaj kursoj:
 - por plenkreskuloj: 5 homoj
 - por komencantoj: 6 homoj
- specifa kurso kadre de la "Institucio por Fortigi la vendistojn" (I.F.V.)
 - 2 grupoj da 7 studentoj dum 40 horoj
- 2 publikaj inform-vesperoj
- Akcepto de prelegantoj:
 - Ilona KOUTNY (Hungario) kaj Siegfried POLIAKS (Litovio)
- Zamenhof-vespero: 22 homoj
- Kulturcela vizito de kristalfarejo en Vannes-le-Châtel
- Aŭto-radio tradepartementa: 20 homoj
- Oficiala diplomigo ("Atesto pri Lernado") de la studentoj de IFV

NIAJ DONANCINTOJ EN 1991

Ni sincere dankas al la sekvantaj personoj, kies donacojn ni ricevis dum la kotizo-jaro 1991:

Donacoj por la Federacio: S-ro GREINER 496,20 FF
S-ino JEANMAIRE 31 FF - S-ino OEHRI 50 FF - S-ino ROMAIN 81 FF -
Diversa 7 F
Sume 665,20 FF

Donacoj por La Informilo:
S-ro BLANCHET 31 F - S-ro CRANCE 11 FF - S-ro DEGRELLE 31 FF -
S-ro GUEGUENIAT 55 FF - S-ino MASSARD 55 FF - S-ino OEHRI 55 FF
Sume 238 FF

FINANCA RAPORTO ORIENTA FEDERACIO 1991 dato 07.03.1992

=====

== ENSPEZOJ FEDERACIO ==

107 Federaciaj membroj	2568.00
57 UFE-membroj kun pago	1062.00
1 Prunto de libroservo	1000.00
5 Donacoj al Federacio	665.20
1 Federacia Membro 90	23.00
5 Perado kotizoj abono	1130.00
1 Rentumo kaj sikavoj	1211.63
1 Vendo de materialo	50.00
2 Profito staĝoj	720.00

	8429.83

== ELSPEZOJ FEDERACIO ==

9 Sekretariaĵoj	1061.60
3 Propagando	904.00
1 ŝuldo al libroservo	1000.00
3 Perado de kotizoj	1130.00
2 Riparo de ekspozicio	266.60
1 Aĉeto de materialo	50.00
1 Federacia premio	185.00
4 Diversaĵoj	457.70
1 Balona Festo Nancy	1610.00
1 Reklamo por libro	75.00

	6739.90

== ENSPEZOJ INFORMILO ==

218 Abonoj al Informilo	9976.70
1 Abonoj por 1990	45.00
6 Donacoj al Informilo	238.00
1 Reklamo en Informilo	100.00

	10359.70

== ELSPEZOJ INFORMILO ==

1 Eldono Inf.73 380 ek	1176.80
3 Eldono Inf.74 330 ek	1083.40
2 Eldono Inf.75 330 ek	1154.60
1 Eldono Inf.76 360 ek	259.00
1 Speciala I.72 650 ek	112.00
3 Speciala I.75 650 ek	3050.00
4 Enlanda sendado Inf.	431.27
2 Sendado Speciala Inf	508.54
2 Eksterland.sendkosto	316.00
1 Afranko + telefono	196.00
10 Materialo por Inf.	881.90

	9169.51

ENSPEZOJ FEDERACIO	8429.83
ELSPEZOJ FEDERACIO	6739.90

PROFITO FEDERACIO	1689.93

ENSPEZOJ INFORMILO	10359.70
ELSPEZOJ INFORMILO	9169.51

PROFITO INFORMILO	1190.19

Havo je la 31 12 90	25221.34
PROFITO FEDERACIO	1689.93
PROFITO INFORMILO	1190.19

Havo je la 31 12 91	28101.46

La trezoristo :
A. Grossmann

Nia financa situacio estas bona dank'al favoraj eldon-kostoj de La Informilo. Ni krome sukcesis eldoni propagand-cele du specialajn Informilojn nur en la franca. Tamen momente ne ĉiuj fakturoj por la eldonado de la Informilo alvenis. Sed la nombro da abonantoj refoje malkreskis en 1991. Ĉu nia last-jara propagandado donos al ni fruktojn en 1992 kaj rekreskigos la nombron da abonantoj?

**pour vous initier à la seule
vraie langue
internationale, pour vous perfectionner
ou éprouver le plaisir rare de converser
en espéranto...**

**nos stages, nos congrès,
nos rencontres, nos voyages...**

DEUX RENDEZ-VOUS
A NOTER SUR VOTRE AGENDA

39a Kultura Semajnfino
de Sarlanda Esperanto-Ligo
D-HOMBURG = 1/3ajn de majo

EUROPA ESPERANTO-KONGRESO
(inkludas Nacian UFE-Kongreson)
I-VERONA = 5/10ajn de junio

LA KVINPETALO
internacia staĝejo de LF-koop

respondecas: Suzanne Bourot
adminstras: Societo Yvonne Martinot
pĉk Limoges 2408-62 H

route de Civaux
F-86410 Bouresse (Francio)
tel. +33-49-428074

En kunlaborado kun Franca Esperanto-Instituto.
La Kvinpetalo (internacia staĝejo de LF-koop) organ-
izas staĝojn, kies programo por la jaro 1992 parte
aperas ĉi-poste.

De la 25-a ĝis la 29-a de Februaro : Praktikado de la
Lingvo (sub la gvidado de **S. Bourot**) - Parola parto
de ekzameno *Atesto pri Kapableco*. **De la 3-a ĝis la 7-a
de Marto** : Preparado al la parola parto de ekzameno
Pedagogia Atesto (gramatiko) - Historio de la Lingvo
kaj Movado (sub la gvidado de **R. Lloancy**). **De la
21-a de Aprilo ĝis la 2-a de Majo** : Praktikado de la
Lingvo - Parola parto de ekzameno *Atesto pri Kapabl-
eco*. **De la 8-a ĝis la 13-a de Majo** : Piedaj ekskursoj en
regiono Poitou (sub la gvidado de **G. Gabillon** kaj
M. Barrault), kun la eblo praktiki la Lingvon. **De la
28-a ĝis la 31-a de Majo** : Pri beletro (sub la gvidado

de **G. Silfer**) **De la 2-a ĝis la 7-a de Julio** : Konatiĝo
kun regiono *Poitou*. **De la 10-a ĝis la 15-a de Julio** :
Preparado al la 4-a kaj 5-a ekzamenoj. **De la 17-a ĝis
la 22-a de Julio** : La « apudbeletro » en Esperanto
(sub la gvidado de **E. Borsboom**) - Ekzercoj por ekza-
menoj. **De la 5-a ĝis la 10-a de Aŭgusto** : 2-nivela
tradukado (sub la gvidado de **S. Bourot** kaj
G. Lagrange). **De la 13-a ĝis la 18-a de Aŭgusto** : Pup-
farado kaj kudrado (sub la gvidado de **M. Hunnink**)
- Studado de la fakterminaro. **De la 20-a ĝis la 25-a de
Aŭgusto** : Kanzonoj (sub la gvidado de **C. Vennin**)
kaj skeĉoj (kun la partopreno de **Tespa**).

Staĝoj okazos ankaŭ en Oktobro kaj Novembro.

Detala programo estas havebla ĉe **La Kvinpetalo**
(route de Civaux, 86410 Bouresse), **Francio**.

Laŭ komuniko

KULTURA ESPERANTO-DOMO
GRESILLON - F-49150 BAUGE
telefono : 41 89 10 34

Kulturaj Aranĝoj 1992

- 18/04 - Internacia renkonto de infanoj
25/05 (por la infanoj kiuj jam eklernis la lingvon)
Kursoj. La kursgvidantoj kiuj deziras partopreni tiun
staĝon havas la eblecon kompari siajn spertojn.
- 24/06 - Internacia amika renkonto
09/07 Nedevisa programo: kursoj, gvidataj konversacioj.
- 09/07 - Prelegoj kaj kursoj
22/07 Temoj de la prelegoj: "Eŭropo" - "Gresillon 40-
jara". Kursoj por diverslingva lernantaro, gvidataj
konversacioj, libro-bindado (gvidos D. Moirand)

- 23/07 - Lernu, praktiku, perfektigu:
05/08 seminario Cseh-metodo
Kursoj por diverslingva lernantaro, gvidata
konversacio.
"La arto traduki" (G. Lagrange) - unua semajno.
- 06/08 - Lernu, praktiku, perfektigu (II)
19/08 Kursoj por diverslingva lernantaro, gvidata
konversacio.
- 20/08 - Instruado kaj instru-helpiloj
02/09 "Kiel vigle helpi la instruadon" - diverslingvaj
helpiloj, didaktitaj materialoj, diversnivelaĵoj, kursoj,
korbofarado (gvidos Juanita Turbillon).

En ĉiuj staĝoj, aldone al kursoj, prelegoj, kaj gvidataj konver-
sacioj, la K.E.D. Gresillon havas por proponi *distrainj vesperojn*,
kaj en interesa franca regiono *promenadojn, vizitojn, ekskursojn*.
Ĉiujn detalajn informojn petu de la ĉi-supra adreso.

Konfirmo de rezervado nur kontraŭ poŝtmarko aŭ respondkupono.

DENOVE!
GASTIGEMA
KULTURIGA

KCE KULTURA
CENTRO
ESPERANTISTA
La Chaux-de-Fonds, SVISLANDO
PROGRAMO 1992

**SOMERAJ SEMAJNAJ
ARANĜOJ:**

Ni proponas al vi 17 aranĝojn
dum la somero. Famaj kaj novaj
prelegistoj pretiĝas por viviĝi al
vi riĉan kulturen someron, varian
kaj interesan.

Por "festi" sian novan starton, **KCE** ĵus eldonis mi-ri-gan informfolion (formato 60x42!) kun kolorfotoj... kaj tre detalita somerprogramo. Estas tiom da allogaj aranĝoj, ke ni insiste petas vin mendi nepre kaj senprokraste tiun belegan "reklamilon" ĉe

**KULTURA CENTRO
ESPERANTISTA**

loko: strato Postiers 27,
La Chaux-de-Fonds
Svislando

poŝta adreso: Pf. 779,
CH-La Chaux de Fonds

 +41 (39) 26 74 07

Estas aŭtomata registrilo
ekster la deĵorhoroj.

Sekretariaj deĵorhoroj:

Lunde ĝis vendrede
9h-12h 14h-17h
kaj dum la aranĝoj.

ĜENERALAJ SCIIGOJ

1) LOĜBLECOJ

GRAVE !

Dum la somero 1992 nia gastejo havos limigitan kvanton da ĉambroj por loĝigi la gastojn, ĉar domoj estis venditaj kaj la restantaj domoj devas ankoraŭ esti transformitaj.

Tamen ni disponos je trideko da litoj ! Estos 5 unu-litaj ĉambroj, diversaj du-litaj kaj kelkaj kvar-litaj ĉambroj, kiel antaŭe.

Via aliĝo konfirmiĝos laŭ la alvendato de via antaŭpago. Estos decidita ankaŭ la atribuo de la ĉambro, laŭ la disponeblaj ĉambroj je tiu dato.

Se ne plu estas eblecoj loĝi ĉe KCE dum la kurso al kiu vi aliĝas, ni disponigos liston de urbaj hoteloj, kaj ni povos ankaŭ fari la provizoran mendon vianome.

Ĉiukaze ni rapide konfirmos perletere vian aliĝon. Do vi mem povos decidi pri rezervado en hotelo aŭ ne, se nia respondo informas vin pri ne-disponebleco de ĉambroj.

Fruaj aliĝintoj ne bezonos sperti tiun situacion. Ju pli rapide vi aliĝas, des pli certe vi povos gastigi surloke.

2) RABATOJ

FAMILIA PARTOPRENO : Unua familiano pagas plenan prezon, rabato por la aliaj familianoj:
50.- SF por semajna kurso, 10.- SF por esperantaj semajnfinoj.

GRUPOJ : Se aliĝas 5 personoj aŭ pli, la gvidanto partoprenas senpage. (La gvidanto estu la 6-a, en tiu senco, ke almenaŭ devas esti 5 plenpagantoj.)

3) ANTAŬPAGOJ

Antaŭpago por somera semajna aranĝo estas 150.- SF. por esperanta semajnfino estas 25.- SF

Antaŭpagoj estu sendataj al la svisa poŝtĉekkonto numero 23-2921-8, Kultura Centro Esperantista, La Chaux-de-Fonds. Poŝtĉekoficejo: La Chaux-de-Fonds.

Sur via paĝo klare indiku la titolon de via kurso kaj daton kaj vian nomon.

Ĉu vi deziras helpi nin konigi nian programon al esperantistoj ?

Vi povas mendi al ni kvanteton da programoj por disdoni al viaj konatuloj. Pli simple, sendu rekte al ni liston da nomoj kaj adresoj. Ni rekte sendos la programojn al ili.

Venu esperantumi kaj ferii ĉi-jare, ni atendas vin,

*Mireille Grosjean, Claude Gacond, Alain Faivre,
Nicole Margot, Andy Künzli, Ahmed Ameziane,
Benjamin Chaboudez, Mario Lépine, Slimane Targant*

SOMERAJ SEMAJNAJ ARANĜOJ

ENHAVO:

Lunde	Mardo	Merkredo	Ĵaŭdo	Vendrede	Sabate
ALVENO	matenmanĝo	matenmanĝo	matenmanĝo	matenmanĝo	lasta matenmanĝo
12h45	kurso	kurso	kurso	kurso	FORIRO
	tagmanĝo	tagmanĝo	ĉikano dum ekskurso	tagmanĝo	
	feria	feria	feria	feria	
	posttagmezo	posttagmezo	posttagmezo	posttagmezo	
	vespermanĝo	vespermanĝo	fondaŭo aŭ akvado	vespermanĝo	
	interkonsa vespero	distra vespero	amika vespero	adlaŭta vespero	
18h30					

La someraj semajnaj aranĝoj de KCE estas laŭ la principo **studi matene kaj ferii posttagmeze**. La posttagmezojn vi povos libere dediĉi al vizitoj de muzeoj, eksteraj promenadoj, vizitoj al la naĝejo aŭ butikumado en nia libro-servo.

PREZOJ:

La prezo de la aranĝo entenas partoprenadon en la aranĝo, ĉiujn manĝojn indikitajn ĉi-supre kaj tranaktojn. Eventualaj ekskursaj kostetoj estas apartaj.

Persone
555.- SF
455.- SF
405.- SF
355.- SF

Entute, kun tranaktoj en 1-lita ĉambro:
Entute, kun tranaktoj en 2-lita ĉambro:
Entute, kun tranaktoj en 4-lita ĉambro:
Nur programo kaj manĝoj, sen tranaktoj:

ESPERANTAJ SEMAJNFINOJ

ENHAVO:

Sabate	Dimanĉe
ALVENO	matenmanĝo
14 h 00	prelego aŭ kurso
	tagmanĝo
	konkludo kaj libroservo
15h00	FORIRO
	prelego aŭ kurso
	vespermanĝo
18h30	distra vespero

PREZOJ:

La prezo entenas partoprenadon en la aranĝo, tri manĝojn kaj unu tranakton.

Persone
110.- SF
90.- SF
80.- SF

Entute, kun tranaktoj en 1-lita ĉambro:
Entute, kun tranaktoj en 2-lita ĉambro:
Entute, kun tranaktoj en 4-lita ĉambro:
Nur programo kaj manĝoj, sen tranaktoj:

Sarlanda Esperanto-Ligo r.a.

Querstr. 11, DW-6607 QUIERSCHIED

Tel.: 06897-62142

= 39A KULTURA SEMAJNFINO =

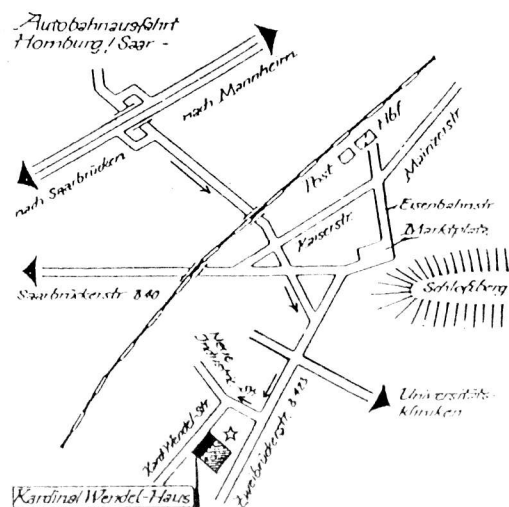
la de majo / 3a de majo 1992

HOMBURG-SAAR

Kardinal-Wendel-Haus
Kardinal-Wendel-Straße

DW-6650 HOMBURG/Saar
Tel.: 06841 4181

===== aliĝilo =====

por la 39a Kultura Semajnfino

— 1992 05 01 – 1992 05 03 —

- 1 - mi partoprenas kurson a b1 b2 c
- 2 - mi volas tranokti kaj matenmanĝi en la domo: 01 - 03
(en 1-lita ĉambro)
- 3 - mi partoprenos jenajn manĝojn:
vespermanĝo vendrede tagmanĝo sabate
vespermanĝo sabate tagmanĝo dimanĉe
- 4 - mi mendas jenajn librojn: **Wir lernen Esperanto** (18 DM)
Vole... Novele (Schwartz) (24 DM)
Kun siaspeca spico (Schwartz) (27 DM)
- 5 - la aliĝkotizon de 25 DM (membroj de SEL: 15 DM)
mi pagas samtempe
sen aliĝkotizo
- 6 - Nomo kaj antaŭnomo:

Adreso:

Dato: Subskribo

validan bonvolu
kruc-streki

La staĝejo estas facile atingebla:

trajne: linio **Saarbrücken-Ludwigshafen.**
de la stacidomo: fervoja buso
al direkto **Zweibrücken**, forlasi
la buson ĉe haltejo "**Birkensiedlung**"
poste, kelkminuta piediro.

aŭte: aŭto-ŝoseo **Saarbrücken-Mannheim**
eliro: **Homburg.**
poste, strato **b 423** al direkto **Zweibrücken.**
atentu pri vojmontriloj! Rande de la urbo turniĝu
al "Neue Industriestraße" (dekstren) kaj iom poste, maldekstren
al "Kardinal-Wendel-Straße".

bonvolu sendi ĉi-tiun aliĝilon
al

Sarlanda Esperanto-Ligo

Querstr. 11,

DW - 6607 QUIERSCHIED

pri la kurs-libroj:

Ni atentigas la francajn partoprenontojn (ni esperas, ke ili multnombros!...), ke la bezonotaj libroj por la kursoj **b1** kaj **b2** estas facile akireblaj ĉe nia federacia libro-servo:

Libro-Servo

12, Rue E. d'Orves
54490 PIENNES

Detlev **BLANKE** (BERLINO), kiu gvidos la seminarion, famiĝis kiel elstara esperantologo. Docento pri interlingvistiko li ofte prezentis interesoplenajn prelegojn dum la "internaciaj kongresaj universitatoj" de **UEA**, kies komitatano li estas kun specifa tasko en la "Terminologia Esperanto-Centro" (**TEC**)

- okazos jenaj kursoj kaj prelegoj:

a por komencantoj: lernolibro: "Wir lernen Esperanto"
kursestro: Karl BÜRGER (D)

b1 por progresantoj: legolibro: "Vole... Novele"
kursestro: Krešimir BARKOVIĆ (F)

b2 por lingvaj spertuloj: legolibro: "Kun siaspeca spico"
kursestro: Eddy BORSBOOM (NL)

c por esperanto-parolantoj: seminario: "Lingvoscienco kaj planlingvoj - teoriaj kaj praktikaj aspektoj"
preleganto: Detlev BLANKE (D)

- pri aparta porinfana programo zorgos Takajo WALZ (D)

- tranokto en unu- kaj trilitaj ĉambroj

- plena pensio **kostos 50 DM por unu tago**

- ĉi-kuna aliĝilo resendenda ĝis la 27a de aprilo kun aliĝkotizo (PCK° Saarbrücken 5358-663)

- gejunuloj ĝis 26j. kaj gestudentoj **ne** pagas aliĝkotizon

PROGRAMO

05 01 - vendredo
17h. alveno
18h30 vespermanĝo
poste... konversacia
vespero

05 02 - sabato
8h30/9h. matenmanĝo
9h/10h. laborkunsido
(por SEL-membroj)
10h/12h. ekskurso
12h30/14h. tagmanĝo
... ĝis la 14a: alveno
de ĉiuj partoprenantoj
14h30/16h. kursoj kaj
seminario

16h/16h30 posttagmeza kafo

16h30/18h. kursoj kaj semin.
18h30/19h15 vespermanĝo
19h30/20h15 diservo
poste... **Muzika vespero** *

05 03 - dimanĉo
8h/9h. matenmanĝo
9h/10h30 kursoj kaj semin.
10h30/11h paŭzo
11h/12h kursoj kaj semin.
12h/12h30 aperitivo
12h30/14h tagmanĝo
poste... **forveturo**

* *Saskia VEEN ludos harpon*

**Detlev
Blanke
gvidos
seminarion
dum la 39a
Kultura
Semajnfino
en
Homburgo
92/05/1-3**

Detlev Blanke naskiĝis la 30an de majo 1941 en Neumünster, norda Germanio, kaj plenkreskis en la norda regiono de Germana Demokratia Respubliko. Li abituriendiĝis (1959) en Neukloster (distrikto Rostock), studis en la Universitato de Rostock: en 1959/60 politikan ekonomion kaj en 1960/64 germanan filologion, geografion kaj pedagogion. De 1964 ĝis 1968 li laboris kiel fakinstruisto en siatempa GDR-tipa 10-klasa mezlernejo.

Post kiam en 1965 la Esperanto-movado en GDR estis reoficialigita, kadre de kulturorganizaĵo, Detlev Blanke estis de 1965 ĝis 1968 honorofica prezidanto de la Distrikta Laborrondo Esperanto en Rostock. En la jaro 1968 komenciĝis lia profesia laboro por Esperanto. Li fariĝis estro de la sekcio Esperanto en la ĉefsekretariejo de Kulturligo en Berlino, sekretario de Centra Laborrondo Esperanto kaj redaktoro de *Der Esperantist* (ĝis 1990). En 1981 li elektiĝis sekretario de la tiam fondita Esperanto-Asocio en Kulturligo de GDR (= GDREA) kaj ekde decembro 1990 vicprezidanto de tiu organizaĵo. Ekde la jaro 1977 li estas seninterrompe komitatano de UEA (unue C-komitato, ekde 1989 B-komitato) kaj apartenas ekde 1974 al la estraro de Centro de Esploro kaj Dokumentado pri la Monda Lingvo-Problemo (CED). Li krome aktivadis en la Internacia Komitato de MEM (redaktis la 25 GDR-eldonojn de *Paco*, entute 21), kaj aktivadis en aliaj komisionoj, komitatoj kaj organizaĵetoj de la movado. Post la drastaj sociaj ŝanĝoj en GDR, kiuj kondukis al ĝia malapero per aliĝo al FRG, malaperis ankaŭ GDREA (pro unuiĝo kun Germana Esperanto-Asocio). Per tio finiĝis lia pli ol 25-jara aktiva periodo de movadaj funkcioj. Sekvos, espereble, periodo de pli intensa faka agado ol la ĝisnuna, kiu tamen ne estis malintensa

En la jaro 1976 li fariĝis 'doktoro de scienca branĉo' (Dr. phil.) pri kompara lingvistiko ĉe Humboldt-Universitato de Berlino per disertacio pri vortfarado de la germana kaj Esperanto. En 1985 li fariĝis en la sama universitato "doktoro de sciencoj" (Dr. sc. phil.) pri "komunikada scienco (interlingvistiko)" kaj tiel oficialigis interlingvistikon en la scienca pejzaĝo de GDR.

En 1977 li estis instrukomisiito pri planlingvoj en la menciita universitato kaj en 1988 nomumita de la Ministro pri altlernejoj kaj faklernejoj "honoraria docento pri interlingvistiko" en Humboldt-Universitato. Li posedas la universitan instruariton *Facultas docendi*. Li verkis ĉirkaŭ 180 sciencajn studojn, eseojn, recenzojn pri interlingvistiko, esperantologio, historio de la laborista Esperanto-movado kaj movadologiaj temoj, de kiuj iuj aperis en sume 10 lingvoj. Krome li publikigis pli ol 1000 ĵurnalismajn kaj sciencopopularigajn artikolojn en germanaj kaj esperantaj revuoj kaj gazetoj (i.a. 520 artikolojn en la Esperanto-serio de la gazeto *Der Morgen*, 1968-1990, sub la pseŭdonimo Peter Levsen).

Ĝis nun siajn ĉefajn verkojn Detlev Blanke konsideras *Plansprache und Nationalsprache* (Berlin/1981, 1982, Akademie de Sciencoj de GDR), *Esperanto und Wissenschaft* (Berlin/1982, 1986, Kulturbund), *Internationale Plansprachen* (Berlin/1985, Akademie-Verlag), *Konversacia Libro Germana-Esperanto* (kun Till Dahlenburg, Leipzig/1990, Verlag Enzyklopädie). Krom tio menciindas tri antologioj *Esperanto: Lingvo-movado instruado* (Berlin/1977), *La internaciaj lingvosciencaj aspektoj* (Berlin/1979), kiuj aperis ĉe Kulturligo kaj *Sociopolitikaj aspektoj de la Esperanto-movado* (Budapeŝto: HEA/1978, 1986). Kiel lia ĉefa tradukaĵo aperis *La komunista Manifesto* de Karl Marx/Friedrich Engels (Moskvo: Progreso/1991).

En GDR Detlev Blanke iniciatis kaj gvidis de 1979 ĝis 1988 9 germanlingvajn sciencajn kolokvojn pri interlingvistiko por profesiaj lingvistoj (en Ahrenshoop) kaj de 1979 ĝis 1990 8 internaciajn fakseminariojn en Esperanto (en Ahrenshoop kaj Bad Saarow). Dum tiu periodo li prezentis en GDR pli ol 60 sciencajn kaj sciencopopularigajn prelegojn en universitatoj, altlernejoj, kaj antaŭ aliaj akademaj aŭditorioj. Li iniciatis la serion de ĝis nun 14 esperantologiaj konferencoj kadre de la Universalaj Kongresoj (ekde 1978), el kiuj li mem gvidis 10. Prelegvojaĝojn li faris i.a. al Bulgario, Finnlando kaj Francio, kaj krome prelegis antaŭ akademaj

aŭskultantaroj en CSSR, Ĉinio, Japanio, Kubo, Pollando kaj Hungario kaj kadre de la 14a Internacia Kongreso de Lingvistoj en Berlino/1987.

Por la estonteco li projektas librojn pri la historio de la Esperanto-movado en GDR, pri la historio de la germana laborista Esperanto-movado, kaj planas la kompiladon de ampleksa bibliografio de interlingvistiko/esperantologio (kun pli ol 10,000 eroj). En 1991 li elektiĝis prezidanto de nove fondita *Gesellschaft für Interlinguistik* (Societo pri interlingvistiko, GIL).

Dum nia 39a ksf (1-3maj92) d-ro Detlev Blanke prezentos sub la temo 'Lingvoscienco kaj planlingvoj: teoriaj kaj praktikaj aspektoj' 7 unuhorajn prelegojn.

1) La lingvoscienco kaj ĝia sinteno al planlingvoj (aparte E-o). (De la 19a jarcento ĝis la nuntempo: historio de antaŭjuĝoj, miskomprenoj kaj agnoskoj, kialoj ĉe la lingvistoj kaj la planlingvuloj/esperantistoj)

2) Pri interlingvistiko kaj esperantologio: objekto, aktuala situacio, tendencoj kaj problemoj. (Defino de la objekto de la du disciplinoj, ilia rolo en kaj ekster la lingvistika medio, tendencoj ĉe publikaĵoj, esploraktivecoj kaj aranĝoj)

3) Prezento de interlingvistiko, Esperanto kaj Zamenhof en grandaj diverslingvaj enciklopedioj kaj lingvistikaj verkoj. (Kompara analizo de la ĉefaj prezentitaj informoj)

4) Lingvistika valoro de planlingvoj, aparte de Esperanto. (La studado de la planlingva fenomeno donas gravajn impulsojn al diversaj lingvistikaj disciplinoj)

5) Vortfarado en la germana lingvo kaj Esperanto: kompara prezento de kelkaj problemoj. (La lingvistika prezento de la vortfarado de ambaŭ lingvoj aparte bone demonstras la komunikan kapablon kaj elastecon de E-o)

6) Planlingvo kaj terminologio-scienco: interefikoj (Wera Blanke). (La planlingvoj, aparte E-o, donis ĉefajn impulsojn al la evoluo de la terminologio-scienco. La aparta rolo de Eugen Wüster kaj Ernest Drezen Reefiko de la terminologio-scienco al la evoluo de la esperanta terminologio)

7) Lingvistikaj kaj nelingvistikaj kialoj por la relativa sukceso de Esperanto. (Strukturo, lingvopolitika rolo de Zamenhof, aliaj faktoroj)

Eksterprograme, aŭ laŭdezire, aliaj temoj en diskuttrondoj, ekz. 'Konkludoj por la praktika poresperanta agado en lingvistaj medioj, nacie kaj internacie'

Ĉerpita el "DIALOGO"

organo de Sarlanda Esperanto-Ligo

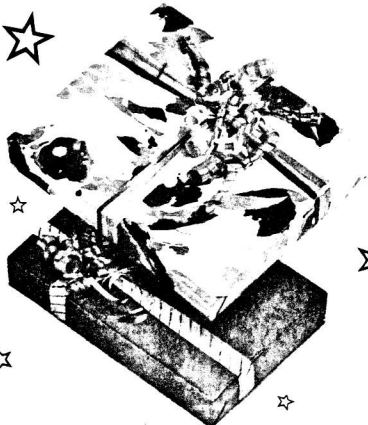
RECENZO: "La aventuroj de Kajĉjo" de Maria KOWNACKA - Traduko de Maria SITNIK
Desegnaĵoj de Pol DENIS - 84 paĝa - Eldonita de "Groupe des Espérantistes Meusiens".

Kajĉjo, la cikoniido, falis de la nesto kaj vundiĝis. Kiam alvenis la tempo migri suden, ĝi ne povis sekvi la cikoniaron. Pro la malsato kaj la frostoj, ĝi devige ŝtelas manĝaĵon en la trogo de la birdkorto kaj, iom post iom, iĝas dombesto, kiaj Murrurulo, la kato kaj Bukedo, la hundo. Sinsekvas amuzaj kaj eĉ instruaj aventuroj el la kamparana vivo, rakontitaj de la cikoniido mem, kiu senĉese revas pri ranoj.

Plaĉa fabelo en pola vilaĝo, kiu alportas kelkajn nomojn iom stranganajn por niaj francaj oreloj: Kacperĉjo, Vauĉjoĉjo, pri kio neniu rajtas riproĉi... sed por kompreni la vorton "sejmo", necesas scii, ke ĝi estas la nomo de la pola Nacia Asembleo (se mi ne eraras!).

La lingvaĵo estas ĝenerale bona sed kelkfoje estas esprimoj, kiuj iom surprizas, kiel "neĝisatende"... kaj mi ne diras, ke ĝi fluas kiel la lingvaĵo de KABE; se ne estas preseraro, eĉ estas malfacile kompreni la frazon... "ĉiuj veturis al la herbejo kaj mi kiom da nur fortoj sekvis ilin" (paĝo 26a) kaj mi ne sukcesis precize kompreni kiel ili tilas la linon, per tiaj trogetoj sur la bastonoj kaj tia ligna maneto (paĝo 30a)... sed fakte temas pri cikonia observo!

Maurice MERGER

★
★
★
★
★

POUR UN ESPERANTISTE
LA "JOURNEE DU LIVRE"
DURE TOUTE L'ANNEE!

LIBRO-SERVO
12, Rue E. d'Orves
F-54490 PIENNES

Kio estas Esperantisto, kiu **nek** aĉetas librojn kaj **nek** legas? Jes, kia esperantisto li estas?

★ Via libro-servo proponas al vi kelkajn novaĵojn

uz-modo :

Simpla mendo-poŝtkarto.
Baldaŭa libropakaĵo
kun interna fakturo via
kaj danko anticipa
pro via pago tuja!

1 = Por lerni

Geraldo Mattos	Aktuala Metodo de Esperanto	49 FF
(nur en esperanto - kun profesoro)		

2 = Por ĵus komencintoj kaj tuj progresontoj

Claude Piron	"La kisa malsano" (romaneto, kiu uzas nur vortojn kompreneblajn dank' al la kunteksto)	38
--------------	--	-----------

3 = Romanoj, rakontoj, noveloj

José Américo de Almeida	"La bagasejo" romano (tradukita el la portugala lingvo de Geraldo Mattos)	45
Jack London	"Norda Odiseado" rakontoj (tradukita el la angla lingvo de Fernando de Diego)	44
Corrado Tavanti	"Tiu toskana septembro" rakonto (tradukita el la hungara lingvo de Istvan Ertl)	58
Guy de Maupassant	"Sinjoro Jokasto... kaj aliaj noveloj" (elfrancigitaj de Daniel Luez)	37
Sara Larbar	"Karuseloj" romano	38
Hindrik Jan Bulthuis	"Inferio" originala sciencfikcia romano	70
Istvan Nemere	"La blanka birdo" romano (romano de la jaro 1983 - 2a eldono)	45
Ulrich Matthias	"Fajron mi sentas interne" originala romano	47

4 = Belliteraturo kulturiga

La Rochefoucauld	"Maksimoj" (tradukita de G. Waringhien)	43
William Auld	"Kulturo kaj internacia lingvo" eseoj	62

5 = Poezio

Marketa Prochazkova	"Sur la sojlo de la amo" (elĉekigita de Jiri Korinek)	31
Gerrit Berveling	"Tri 'stas tro" originala poemciklo	20
William Auld	"Omaĝoj" (plejparte elangligita)	44

→ Memevidente nian libro-standon vi vizitos dum la **33a E^o-staĝo** en VILLERS-lès-NANCY. Proponiĝos al vi ampleksa, multfaceta panoramo de freŝeldonitaj verkaĵoj. Vi ankaŭ malkovros diskojn, kasedojn, propagandilojn diversajn, ktp.

NICE

CAPITALE DE LA CÔTE D'AZUR

Le soleil toute l'année, une mer transparente, la montagne toute proche... Venez goûter Nice, chef-d'œuvre de la nature. Éblouissants palais, ruelles pittoresques, immenses jardins fleuris, marchés colorés, boutiques par milliers... Venez admirer Nice, premier prix d'harmonie.

Carnaval, les frissons du Casino, le parc d'attractions le plus dingue du monde... Venez vous divertir à Nice, star de toutes les fêtes.

Plaisir unique au monde de skier en poudreuse et régater en planche à voile dans la même journée... Venez bouger à Nice, championne de la forme toutes catégories.

Un Opéra, un Palais des Arts, du Tourisme et des Congrès, un théâtre, des musées, des galeries, des cinémas... Venez vibrer à Nice, grande amie des Arts.

Du Palace Belle Époque à l'auberge familiale, et du rendez-vous gastronomique international au petit "bistrot" traditionnel... Venez savourer Nice, reine de l'hospitalité.

En toutes saisons, venez rencontrer Nice, capitale de l'infini Pays d'Azur.

ĈU ESPERANTO-DOMO

en NICO

ĈEFURBO DE LA LAZURA MARBORDO

"NICO... Suno dum la tuta jaro, maro transvidebla, montaro tute proksima... Venu kaj ŝrandu **NICON**,... ĉefverkon de la naturo! Imponegaj palacoj, pitoreskaj stratetoj, vastaj florumitaj parkoj, buntaj plenaeraj vendejoj, mi-
loj da butikoj... Venu kaj admiru **NICON**, unuan "Harmoni-Premion"!...

Karnavalo, korvibroj dum la ludoj en la Kazino! Amuzejoj plej ŝprenezaj!... Venu kaj distriĝu en **NICO**, stelulino de ĉiuj festoj!

Senkompara ĝuado dum skiado sur polva neĝo kaj dum velbretglitado surmara samtage! Venu kaj "moviĝu" en **NICO**, ĉiugrada ĉampionino de l' bonŝarto!

Operejo, Palaco de l' Artoj, de l' Turismo kaj de la Kongresoj, Teatrejo, muzeoj, artgalerioj, kinejoj...

Venu kaj emociĝu en **NICO**, granda amikino de l' Artoj! De la Palaco de l' "Bela Epoko" ĝis la familia restoracio, de la gastronomia rendevuejo ĝis la tradicia "trinkejo", venu kaj ŝrandu **NICON**, Reĝinon de l' gastigemo!

Iu ajn estu la sezono, venu kaj konatiĝu kun **NICO**... Ĉefurbo de l' senlima Lazur-Lando!..."

☆☆☆

NICO-ESPERANTO (N.E°) intencas krei **ESPERANTO-DOMON** en **NICO** kun 2 aŭ 3 ĉambroj, eĉ pli se eblos. Tiucele **N.E°** proponas al la esperantistaro aĉeti kuponojn po 100 FF por unu. Minimume 3000 kuponoj necesas.

➔ **NUN, NENIU SENDAS MONON!**

Nur li/ŝi devontigas aĉeti N kuponojn, kiam **Nico-Esperanto** estos certa, ke minimume 3000 kuponoj estas aĉetotaj. Tiam, iom post iom, la ricevitan monon ni deponos en **SPECIALAN KONTON** kaj ni klopodos plej baldaŭ aĉeti la **ESPERANTO-DOMON**, tuj kiam la necesan nomon ni estos ricevintaj.

➔ **TIUN MONON VI NUR PRUNTEDONOS!**

Iu ĉambro estos rezervita kiel kunvenejo, ne nur por **N.E°** sed ankaŭ por ekspozicioj, staĝoj... La alia(j) ĉambro(j) estos por gastoj, kiuj restados en **NICO**, je kosto multe malpli alta ol en hotelo. La ĉambro(j) estos komforta kun duŝo aŭ bano, necesajo kaj eta kuirejo.

➔ **KIUJ JAM AĈETIS KUPONOJN, TIUJ PAGOS...**

sian restadon per aĉetitaj kuponoj. Unu kupono pagos unu nokton en du-lita kaj dupersona ĉambro, sen matenmanĝo, sed ĉiu havos eblecon pretigi sian matenmanĝon en la kuirejeto.

La prezo por unu nokto estos la sama -100 FF- por unu aŭ du personoj kaj fikspreze por kiuj, posedas kuponojn. Kiuj ne jam aĉetis aŭ jam uzis la aĉetitajn, tiuj pagos pli, se pliiĝo de la vivtenaj kostoj. La kuponoj ne produktas procenton. La ĉambro devas esti rezervita antaŭ la alveno en Nico.

Ankaŭ ĉiu rajtos uzi la aĉetitajn kuponojn por pagi restadon al iu esperantista amiko, sed nur esperanto-lingvano.

Bonvolu konigi tiun projekton al via **E°-klubo** kaj al ĉiu konato.

.../...

Antaŭ ol sendi monon, ĉiu ricevos pli detalan informon pri la elektita **ESPERANTO-DOMO**. Certe ĝi ne staros sur "Promenejo de la Angloj", tamen la respondeculoj de la projekto prefere rezignus ĝin, ol krei ne komfortan **Esperanto-Domon**. Ni esperas ankaŭ aranĝi simplan tranoktejon, por ke gejunuloj restadu en **NICO** je tre malalta kosto.

Ankaŭ ni akceptas plej etan donacon de tiuj, kiuj ne volas aĉeti kuponon. Sed nun, **ne sendu monon, nur la "sindevontigilon"**. Vi ricevos informon, kiam ni **estos certaj** kolekti sufiĉan monon por aĉeti la **DOMON**.

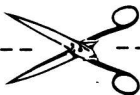
NICE-ESPERANTO

"Les Hortensias 2", 121 bis, Boulevard Napoléon III,

F-06200 NICE

93 83 08 73 = Poŝtkonto: MARSEILLE 1107-93 S

= SINDEVONTIGILO =

(Ĉu Esperanto-Domo en NICO ?)

S-ro S-rino F-ino

Adreso

Poŝtkodo Urbo Lando

sin devontigas aĉeti (liter- kaj cifereciza nombro)

..... **Kuponojn po CENT (100) francaj frankoj (FF) por UNU.**

Promesas sendi la sumon (je francaj frankoj)

100 FF x ---- = (liter- kaj ciferecize!).

Sendos tiun sumon al **NICE-ESPERANTO** por ebligi la aĉeton de **ESPERANTO-DOMO** en **NICO**, en kiu estos unu aŭ pluraj ĉambroj, kie li/ŝi povos restadi, pagante la restadon per la **aĉetvaloro** de tiuj kuponoj: **UNU KUPONO** por **UNU NOKTO** en dulita kaj dupersona ĉambro, do **100 frankoj (FF)** por **du** personoj aŭ **unu** persono, sen matenmanĝo, sed kun la ebleco pretigi sian matenmanĝon en la kuirejeto.

Kiuj ne deziras restadi en la **NICA ESPERANTO-DOMO** sed tamen deziras helpi al la aĉetado de tiu domo, tiuj povas fari iun ajn mondonacon, kiun li nun **nur sciigas** ĉi-sube, kaj sendos, kiam li/ŝi ricevos la peton.

Li/ŝi ne deziras restadi en la **E°-Domo** sed promesas donaci por la aĉetado la sumon je **(FF)**

Li/ŝi sendos tiun sumon, nur kiam **NICO-ESPERANTO** povos aĉeti la **E°-Domon**. Tiuj kuponoj ne produktas procenton.

La restado povas okazi en unu aŭ pluraj fojoj.

DATO:

SUBSKRIBO:

ATENTON !!! LASTA NUMERO !!!

Jes, se vi ne pagos vian abonon por La Informilo, ĉi-tiu numero 77 estas la lasta sendita al vi.

Kiel scii, ĉu vi jam pagis vian abonon?? Tio estas tre facila: Sur la adres-etikedo de via Informilo, la unua linio konsistas el la adreso-kodo kaj poste la abono-jaro. Se tiu abono-jaro estas 92, tiam vi estas jam paginta vian abonon por 1992. Gratulojn! Post la abono-jaro troviĝas mencioj pri viaj pagoj por la koncerna jaro, A=abonanto, F=federacia membro, poste UFE UEA ktp

Se la abono-jaro estas 91, tiam aperas poste la mesaĝo Lasta Numero !!, tio signifas, ke vi ankoraŭ ne pagis vian abonon por 1992. Bonvolu tion fari senprokraste, se ne, vi donos al nia kasisto la malagrablan taskon, sendi al vi en majo aŭ junio alvok-leteron, kiun vi verŝajne ne ŝatus ricevi, kaj kies afranko estas plia elspezo por la Federacio. Krome vi riskas ne regule ricevi La Informilon.

Abono al La Informilo por enlandaj adresoj	45 FF
Abono al La Informilo por eksterlando	15 Rpk aŭ 57 FF
Federacia kotizo	25 FF
Bankkostoj, se vi pagas per bankĉeko el eksterlando	20 FF

Vi povas pagi:

Al nia poŝtĉekkonto:
FÉDÉRATION CULTURELLE DE L'ESPÉRANTO 1997 72W NANCY

Aŭ al nia kasisto:
S-ro André GROSSMANN,
5, rue des Pyrénées,
68390 BALDERSHEIM.

Vi atentu, ke via kotizo pagita al UFE neniam entenas la abonon al La Informilo. Sed vi iĝas aŭtomate membro de nia federacio, kondiĉe ke vi loĝas sur la federacia teritorio (departementoj 54 55 57 67 68 88) aŭ en apudaj landlimaj regionoj. Se via adreso estas ekster tiuj regionoj, bonvolu aparte pagi vian federacian kotizon je 25 FF por iĝi aŭ resti federacia membro.

Aparte mi dankas al la abono-pagintoj, kiuj samtempe sendis al mi siajn afablajn bondezirojn por la nova jaro. Al ili mi reciproke deziras plej feliĉan nova jaron, kun prospera partopreno en la diversaj Esperanto-aranĝoj.

A. Grossmann

NIAJ LEGANTOJ RAKONTAS... =====

Legendo de la "infer-truo"

Foje, Francis la violonskrupulo, promenis laŭ valetoj, kie fluas la roĝo "Barba". Tepidis la aero, lirladis "Barba" surŝtone. Subite, li ekvidis alvenantan strangulon, rufharan kaj hirtbarban. La viro alproksimiĝis kaj diris:

"Ĉu vi estas Francis, la skrapulo?"

- *Jes! Al kiu mi havas la honoron paroli?...*

- *Bone! Mi serĉis vin... Mi estas la princo de ĉi-tie. Ĉi-vespere mi donas maskobalon miakastele. Venu animi ĝin per via violono..."*

Ĉar Francis hezitis respondi, konfuzata de lia stranga rigardo, la alia insistis:

"Venu do!.. kaj elpoŝigante arĝentajn monerojn, li aldonis: "Ĝen via salajro!"
Kaj same kiel li venis... li malaperis!

Francis rapide hejmeniris kaj pribabilis tiun renkonton al siaj gepatroj. La patro, jam aĝa, respondis:

"Nek kastelon, nek alian loĝejon mi konas regione; tiu viro povus esti la diablo! Iru do peti konsilon de la paroĥestro..."

La pastro atente aŭskultis la rakonton de Francis, kaj diris:

"Vi ricevis monon por tiu vespero, do, tien iru! Dume, mi preĝos. Kiam vi estos ludinta laŭ la ricevita sumo, vi kantos "Veni Creator". Se li estas diablo, li luĝos!"

Vespere, Francis ekvojis kun sia violono, sed li sin demandis kiel li trovos tiun kastelon, ĉar, tiam konfuzita, li petis neniun klarigon de la viro. Longtempe li marŝadis laŭ la malseka kaj muska vojeto. Subite, ĉe kurbiĝo, aperis grandioza, lumplena kastelo. Homoj en paradaj tualetoj kaj maskitaj ridis kaj interbabilis.

La kastelmastro iris renkonte al Francis, enirigis lin kaj instalas lin sur podion. Plenplena de homamaso estis la dancejo! Travestiitaj, ĉiuj kaŝis sian vizaĝon permaske. Tamen, inter ili, Francis rekonis loĝantojn el ĉirkaŭaĵoj: **Le Beillard** (Le Bejar), **Rain-Brice** (Ren-Bris), **Rehaupal** (Reopal)... jam delonge mortintajn.

Nia ludisto, tutkore muzikadis. Silente, sur la vaksita pargeto, glitis kaj svingis la danĉparoj.

Post longa tempo, Francis tediĝis. Pro la ricevita salajro, laca, kaj ludinte sufiĉe siaopinie, li deziris ĉesi. Sed, subite, la arĉo ne povis malproksimiĝi sin de la violonkordoj... Plej kaj plej rapide, malgraŭ sia volo, li ekludis misharmoniajn ariojn... Satanmaniere kirliĝis la paroj!

Helpvokante la Eternulon, la junulo, per laŭtega voĉo, ekkantis la "**Veni Creatoro-n!**"

Tiumomente okazis timeginda eksplodo! Planken estas ĵetitaj la dancistoj... Ili tordiĝis kaj kriis terure! De ĉiuj kastelanguloj altiĝis akra fumo...

Ŝajnis al Francis, ke tiu tempo daŭris kiel eterneco!...

Post kiam disiĝis la fumo kaj revenis la kvieto, nia tute tremanta violon-skrapulo sin retrovis... sidanta sur arbostumpo, funde de beleta profunda valo, kies nuntempa nomo estas "**La Infertruo**".

Denise DIDIER

kaj la vogeza esperanto-grupo

(vegetaranoj rezignu pri lego de tiu anekdoto...)

Du kanibaloj, la patro kaj la filo, embuskas rande de arbaro en Afriko.

Alveturas moderna aŭtobuso, kiu haltas apude. La turistoj, verŝajne ĉiuj el Eŭropo, malsupreniras, ĝoje ridas, preparas siajn fotilojn kaj video-kamerojn... Inter ili, multaj junaj virinoj, tre simple vestitaj pro alta temperaturo.

La juna kanibalo okulumas al iu blondulino kun alloga silueto...

"Paĉjo, ni kaptu ŝin... kaj ni manĝu ŝin!..."

- Jes, filo mia, ŝin ni tuj kaptos... sed vian patrinon ni manĝos!"

lastminute: Grava novenkondukaĵo en la Internacian Laborokodon

(Ni opinias, ke tiu informo povos helpi al multaj por-esperanto-laboristoj, kiuj sindoneme kaj senĉese klopodas por progresigi nian aferon kaj malesperas iam ĝui etan ripozon...)

=== PLENSKRIBENDA FORMULARO POR PETI MALSANIĜON ===

Ĉi-tiun formularon vi sendu al la taŭga ofico minimume **21 tagojn** antaŭ la dato je kiu vi deziras ekmalsaniĝi.

NOMO: ----- SEKSO: -----

LABORFAKO: ----- FUNKCIO: -----

PRECIZA DIFINO DE LA PETATA MALSANO:

DATO JE KIU VI DEZIRAS EKMALSANIĜI:

(La petojn rilatantaj al gravediĝo vi sendu **2 monatojn** antaŭ la planita ekgravediĝo. Vi nepre aldonu la specifan formularon N° **WS. 36/24/98.**)

KONSENTO DE LA KUNULO: jes ne

ĈU VI JAM PETIS SUFERI TIUN MALSANON?:
jes ne

SE JES, JE KIU DATO?: -----

KIUN MALSANOGRADON VI DEZIRAS?:
negrava **grava** **invalidiga** **pereiga**

SE VI ELEKTOS LA **INVALIDIGAN**, ĈU VI DEZIRAS, KE LA **INVALIDECO** ESTU DEFINITIVA?:
jes ne

(La petantoj de la "**pereiga**" bonvolu sciigi, ĉu ili deziras, ke reprezentanto de la ĉef-aro ĉeestu la funebran ceremonion)

KIE VI DEZIRAS ĈUI VIAN MALSANON?:
hejme en malsanulejo sur la **Lazura Marbordo** sur **Karaiba Insulo**

ĈU VI DEZIRAS ELEKTI **KONTAĜAN** MALSANON?
jes ne

SE JES, SCIIGU KIOM DA PERSONOJ VI DEZIRAS KONTAĜI: -----

ĈU ONI JAM RIFUZIS AL VI PETON JE MALSANIĜO?: jes ne

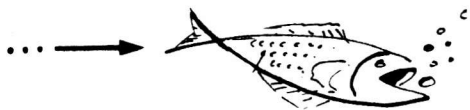
SE JES, DONU LA TAŬGAJN INFORMOJN:

ĈU VI DEZIRAS, KE VIA KUNUL(IN)O ESTU INFORMITA PRI VIA MALSANIĜO?:
jes ne

"Mi honoratestas la ĝustecon de la ĉi-supraj informoj"

SUBSKRIBO: ----- DATO: -----

(La petantoj estu avertataj, ke la peton pri malsaniĝo oni konsentos nur laŭ la merito de la demandanto, kaj ke pli ol 3 sinsekvaj petoj dum unu jaro estos taksataj kiel superrajtaj kaj ne konformaj al la ĝenerala bono de la socio. Petantoj de pereiga malsano nenikaze povos profiti ĝin pli ol unufoje dum la jaro.)

...Jes! Temis pri la kontribuado de "LA INFORMILO" al la "fiŝoŝerco" de la 1a de aprilo!

EL NIA LETERKESTO...

Jean Codjo, korespond-amiko de nia samideano André Grossmann, raportas per letere pri kelkaj kutimoj religiaj en sia afrika lando, Respubliko **BENINO**. Post la multifaceta bildaro pri la vivo en Japanio, kiu aperis en "La Informilo" sub la plumo de Tsukuru Harada, jen kelkaj aspektoj de la ĉiutaga vivo en malproksima Mezafriko.

"...Kiel mi jam diris je la komenco de mia letero, mi volas al vi paroli pri kelkaj kutimoj.

Ekzistas en Afriko multaj dioj, je kiuj oni kredas. La politeismo estas pli praktikata, malgraŭ la invado de eŭropaj aŭ aziaj religioj. La fetišismo estas la plej konata kaj praktikata de preskaŭ ĉiuj Afrikanoj, krome nur kelkaj, influataj de eŭropaj edukadoj aŭ pensmanieroj. Tamen kelkaj Afrikanoj ne scias kion ŝari... Ili staras inter la fetišismo kaj la importataj religioj, precipe inter la kristanismo kaj la fetišismo. Ili kredas jen je kristanismo, jen je animismo.

Koncerne la islamanojn, ili kredas pli aŭ malpli je Alaho. Ĉiu-okaze ili estas pli monoteistoj ol la aliaj Afrikanoj. Aliparte oni konstatas nun, ke multaj Afrikanoj interesigas plie al kristanismo kaj islamismo... La vilaĝanoj klinike, la vilaĝanoj kliniĝas plie je animismo ol je la importataj religioj... Ili kredas je multaj dioj, ekz. giganta arbo, ĝemeloj, tero, ktp. La pens- kaj ŝarmaniero diferencigas de iu regiono al alia. La maniero, laŭ kiu ĉiu Afrikano praktikas la animismon ne estas ĉie simila. Ekzemple, norde de mia lando, **Benino**, precipe en Atakora, ili mortigas ĉiujn ĵusnaskitajn infanojn, kiuj aspektas nenormalaj; la infano, kiu naskiĝas kun ses fingroj anstataŭ kvin ne rajtas vivi. Male, preskaŭ en la tuta suda parto, tiuj "eksternormaj" infanoj estas konsiderataj kiel dioj... Jam dum la akuzo, ili iĝas dio sub la nomo de "Tohosu". Tiu dio simbolas posedandon de mono. Sekve, la virino, kiu naskas tian infanon riĉiĝas! La gepatroj ŝaras ĉion por pleje zorgi pri sia ido... kaj kelkfoje mal-riĉiĝas pro tio!

Ĝemeloj estas ankaŭ dioj en Afriko. Sude de Benino, oni kredas vigle je tiu dio nome "Hoho". La gepatroj de tiuj infanoj estas ĉie respektataj de ĉiuj; kelkfoje la ĝemeloj estas bele vestitaj de sia patrino, kiu ilin promenadigas tra urbo kaj bazaro, kolektante monon aŭ donacon. La patrino estas gratulata pro la naskeco de tiuj dioj! "Hoho" estas ankaŭ konsiderata kiel dio de mono. Kiam unu el la ĝemeloj mortas, oni neniam diras, ke li mortis sed li estas en la arbaro, serĉante ŝarbo-lignaĵon. La restanta frato ne devas pensi, ke lia frato mortis! Sekve oni reprezentas la forpasinton per iu statuoj, kiu ĉiam troviĝas kun la vivanto. Li translokiĝas je ajn kun sia statuoj-frato...

Fero estas ankaŭ dio sub la nomo de "Gu". La mekanikistoj, la ŝoforoj, la lignajistoj, ktp. asertas, ke ili estas anoj de "Gu", ĉar la iloj per kiuj ili laboras estas ellaboritaj el ŝero. Kiam unu el tiuj laboristoj mortas, oni diras, ke "Gu" respondecas pri tiu malleliĉaĵo. Eble la mekanikisto ne ŝaris oferon al la dio. Pro tio, ĉiu ŝer-laboristo ofertas ĉiujare ŝaĵojn, kokojn, bovojn... al "Gu"! Tiucele oni kunigas ĉiujn ilojn en iun grandan skatolon kaj tranĉas la gorgon de la besto, dum oni sangumigas la ilojn... Post tiu evento la ŝer-laboristo neniam forpasos pro akcidento laŭ la kutimo.

Multaj Afrikanoj havas fidon je tiu ŝarmaniero, eĉ se ili estas influataj de eŭropaj civilizacioj. Tamen, kelkaj tute ne. Tiuj ĉi havas malfacilaĵojn por loĝi en siaj propraj vilaĝoj. Ĉiunmaniere, religia problemoj en Afriko estas komplika kaj delikata."

Jean Codjo

Nota de la redaktoro: ni taksas oportune aldoni al niaj legantoj kelkajn informojn, kiuj ankaŭ kuŝas en tiu letero: "...Mi tutsimple volas diri, ke mi ja konsentus korespondi kun Poloj, Hungaroj, ktp... sed mia sola problemoj temas pri mono necesa por afranki leterojn. Mi havas grandan malfacilaĵon eĉ por sendi leteron al vi! Francio estas la sola eŭropa lando, al kiu oni povas skribi "ne multekoste": 190 FCFA... Por afranki leteron al la menciitaj landoj mi devus pagi... 3000 FCFA!..."

Saman situacion frontas niaj samideanoj el "orienta Eŭropo"... Ĉar preskaŭ ĉiuj landoj (eĉ en Afriko) estas membroj de la Universala Poŝta Unio, ni konsilas al niaj legantoj ŝovi **aŭtomate** unu aŭ plurajn "IRKojn" (Coupons-Réponses Internationaux), haveblaj en ĉiuj poŝtofficjoj, en ĉiun leteron sendotan al tiuj landoj. Vi **grandskale** helpas viajn korespondantojn!

"la poignée d'irréductibles" dans notre esprit, n'avait rien de péjoratif. L'histoire du monde regorge heureusement d'exemples de ces "irréductibles" grâce auxquels les causes que l'on croyait perdues ont pu triompher.

Longue vie, donc, à l'Espéranto !

Sincèrement vôtre,

Corinne THERMES
Service Magazine

à propos
de l'exploit
de Lucien
Pénaire...

**Femme
Actuelle**

et en
réponse à
une "rebat-letero":

? u distra angelo

KRUCVORT-ENIGMO

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

HORIZONTALE

1 mezepokaj lirikaj poetoj - sufikso. 2 mola enbuŝa apendico - aperigi sekretaĵon (adverbo). 3 Pariza fortreso - moskeoteologo(r). 4 vaporamaso - honora societo. 5 diferenco inter proksimuma kaj ekzakta valoro(r) - pagilo(fonet.) - estigi sonon(r). 6 longkranio. 7 konjunkcio - malpia reĝino de Judujo - ĉefurbo de la minoa Kreto(r). 8 nekorektaĵo sintaksa - plezurkunveno(r). 9 mamulo el la subordo de fokuloj(r) - haŭtomakulo pro kontuzo. 10 mallarĝa kaj malprofunda rivereto - senpartiaj juĝoj pri diversaj artoj. 11 kolora likvaĵo por skribi(r) - tolpeco - monosakarido - rigardi kiel verdireman, ne postulante

pruvojn(r). 12 idealaj modeloj - puno per kolektiva sistema rifuzo de komercaj rilatoj.

VERTIKALE

1 bongusta bovaĵfileo - ceremonituto(r). 2 birdo el familio de turtedoj - pura muzika sono(r). 3 rilatanta al organa korpo de birdoj - trikorda triangula gitaro(r). 4 veturilo(r) - birdo el familio de aŭkedoj(r) - seksa impulso ĉe homo. 5 vertikale granda(r) - ricevita objekto post hazarda konsulto (fonet.) - indianaj tribestroj. 6 Konjunkcio - nedifina pronomo - franca komediverkisto. 7 artefarita substanco analoga al nilono(r) - unua prova strekado de desegnaĵoj. 8 en brazila urbano - subjunkcio - tradiciaj rakontoj pri dioj. 9 virnomo - ridiga, amuza(r) - loĝanto de la sudokcidenta Araba insulo(r) - farbopigmento. 11 germana lancisto - verda insulo en dezerto - sufikso. 12 kapablo konservi perceptojn - metia, eduka manlaboro.

SILAB-ENIGMO

Pere de la ĉi-subaj alfabete ordigitaj vorteroj, malkovru vortojn, kies difino troviĝas dekstre. La du krucumitaj kolumnoj vertikale legataj elformas proverbon.
 an ar ci ci di el el en eo eo es gio iĝo ip is ka ku le li lo lo lo lo lo ma mo mo mo na neŭ nio nor od of opa re sa so ta te to tra up

1	+ - - + - -	teksanta artikulo
2	+ - - + - - - -	ero de kemia korpo
3	+ - - + - -	malrespekti senton
4	+ - - + - - - -	unu el la muzoj
5	+ - - + - -	universitata sveda urbo
6	+ - - + - - - -	kutima, meza nivelo
7	+ - - + - - - - - -	operaro de Wagner
8	+ - - + - - - -	respubliko de eks-Sovet.
9	+ - - + - -	muziksigno
10	+ - - + - -	fermita koniko
11	+ - - + - - - -	koncerto de solisto
12	+ - - + - -	virnomo
13	+ - - + - -	punĉ-aromaĵo
14	+ - - + - -	reĝo de Itako

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27		
1	A	T	R	I	B	U	I	L	A	B	O	R	A	T	O	R	I	O	T	A	L	E	N	T	O				
2	K	R	I	O	L	D	A	G	E	N	E	R	A	T	O	R	J	U	L	O	A	R	T						
3	C	E	P	O	E	S	T	I	J	N	I	L	A	R	A	Z	I	O											
4	E	O	F	R	O	K	F	E	N	I	K	S	O	R	O	B	O	O	M										
5	L	A	K	I	E	O	M	A	N	O	M	E	T	R	O	O	U	Z	I	F	A								
6	O	N	I	A	T	A	N	G	A	K	O	N	E	N															
7	J	O	D	O	L	U	N	A	F	A	N	T	A	Z	I	O	S	O	D	O									
8	D	O	M	O	K	A	R	O	T	O	L	E	N	O	R	M	A	M	O	K	E								
9	R	O	M	V	K	I	T	R	I	M	D	A	R	O															
10	O	L	E	O	M	K	S	P	A	N	G	E	O	R	A	N													
11	E	N	I	S	K	E	Ĉ	E	K	O	N	T	R	A	S	T	O	S	P	I	C								
12	S	P	O	T	A	N	I	M	I	Z	O	B	A	R	O	J	A	N	I	K									
13	P	O	I	S	O	N	A	M	A	J	P	T	O	L															
14	O	R	L	U	I	K	E	K	S	T	R	A	K	T	O	E	T	R	O	J	O								
15	R	V	N	U	K	O	P	A	R	E	N	C	O	B	R	U	O	G	P										
16	A	B	I	O	A	L	E	O	A	A	M	I	R	E	T	U	K	O											
17	D	E	V	N	A	S	O	T	R	I	M	E	S	T	R	O	O	M	L	U	R	O							
18	A	R	A	B	E	S	K	D	R	A	K	O	C	E	F	A	L	O	I	N	S	E	K	T	O				

====Finjara konkurso====
 solvo de la krucvort-enigmo

solvo de la silab-enigmo: "Kiu kaptas tro vaste, konservas malmulte".
 (spite al "ŝercpetolaj koboldoj" kiuj ŝoviĝis en la difinaron de nia krucvort-enigmo -kaj sekve kapdolorigis la cerbumintojn!- 9 el ĉi-lastaj sendis sian solvon. Gratulon al la 3 gebonŝanculoj, kiuj plej fulme sendis sian kradon kaj ricevis libron:
 Ginette MARTIN, André BLANCHET, Jacques ROUX